

\$ 1.00

PRL szykanuje pielgrzymującą do grobu ks. Popieluszki - str. 11

Niezależny
magazyn
dla każdego**ECHO TYGODNIA**

Nr 217 Toronto 11 - 17 grudnia 1986

O ZAPRASZANIU Z POLSKI NA WIZYTĘ DO KANADY Z AMBASADĄ KANADYJSKĄ W WARSZAWIE ROZMAWIA ECHO TYGODNIA

W 214 numerze *Echa Tygodnia* z 20 listopada br zamieściliśmy informację pt **Nowe przepisy o zapraszaniu gości do Kanady** Poinformowaliśmy w niej Czytelników o tym, czego dowiedzieliśmy się na ten temat w Urzędzie Imigracyjnym w Toronto

Kilka dni temu otrzymaliśmy sygnały od Czytelników, że osoby, które zwracają się o wizę w ambasadzie Kanady w Warszawie, mają trudności w przypadkach, kiedy zapraszający postąpili według podanej przez nas informacji. Nieformalny list zapraszający miał się okazać niewystarczający, pewnej pani miano nawet powiedzieć w ambasadzie że przecież każde ośmioletnie dziecko może taki list napisać i odesłać ją z kwitkiem do domu

Aby wyjaśnić sprawę, zatelefonowałem do ambasady kanadyjskiej w Warszawie w ubiegły poniedziałek, 8 grudnia i poprosiłem o połączenie z kierownikiem sekcji wizowej

W telefonie odezwał się pan mówiący po angielsku z francusko-kanadyjskim

akcentem, który potem przedstawił się jako Mr Collange

Oto czego się dowiedziałem, w punktach

* Osoba zapraszająca kogoś z Polski na wizytę w Kanadzie musi sporządzić u notariusza oświadczenie, podające następujące informacje

* Imię i nazwisko zapraszającego (czyli swoje własne) oraz datę urodzenia i adres

* Imię i nazwisko, datę urodzenia i adres osoby zapraszanej

* Stopień pokrewieństwa z zapraszającą osobą, a jeśli nie chodzi o członka rodziny, to jaki stosunek łączy zapraszającego z osobą zapraszaną, np przyjaciel, znajomy

* Okres czasu, na jaki się zaprasza osobę z Polski, np miesiąc, dwa miesiące, sześć miesięcy, czy rok

* Cel wizyty

* Oświadczenie, że osoba zapraszająca podejmuje się pokryć wszelkie koszty związane z wizytą, w tym zamieszkanie, wyżywienie, opiekę lekarską i podróż do Kanady w obie strony

Oprócz tego osoba zapraszająca musi załączyć oficjalne oświadczenie z banku o stanie swych oszczędności, jako dowód, że jest w stanie wywiązać się finansowo ze zobowiązań podjętych w związku z zaproszeniem gościa

Jeśli nie ma takiego oświadczenia bankowego, to zamiast niego może załączyć list od swego pracodawcy podający wysokość zarobków

Następnie osoba zapraszająca wysyła bezpośrednio osobie zapraszanej w Polsce poswiadczone u notariusza oświadczenie o zaproszeniu wraz z zaświadczeniem z banku o stanie swych oszczędności lub z zaświadczeniem od swego pracodawcy, podającym wysokość zarobków

Osoba zapraszana, udając się do ambasady w Warszawie, musi mieć ze sobą następujące dokumenty

I Oświadczenie od zapraszającego z Kanady, potwierdzone przez kanadyjskiego notariusza

II Zaświadczenie z banku o stanie oszczędności zapraszającego lub zaświad-

Dokonczenie str 12

W POLSCE - CISZA PRZED BURZĄ?

Poniedziałek, 8 grudnia Warszawski korespondent wydawanego w Monachium dziennika *Suddeutsche Zeitung* nadesłał do swojej gazety korespondencje Oto streszczenie

Po kilku niespokojnych latach społeczeństwo popadło w swoisty stan zamroczenia, z którego jednak może się nagle podnieść

Nie wydarzy się to 13 grudnia, w piątą rocznicę stanu wojennego i zmiążdżenia Solidarności. Przywódcy tego ruchu są wprawdzie znow na wolności, ale - paradoksalnie - to nie oni znajdują się dziś w pierwszej linii wydarzeń. To, co pozostało z Solidarności, to przełom dokonany w innej dziedzinie. Społeczeństwo polskie jest teraz bowiem społeczeństwem swobodniejszym, niż było przed założeniem niezależnego związku i nie musi już polegać na jego pomocy, aby narzucić krajowi pluralizm

Nie ma ten pluralizm struktur instytucjonalnych, faktyczne jego istnienie jest jednak niezaprzeczalne, nawet w prasie partyjnej, która zmuszona jest dopuszczać dyskusje na wszelkiego rodzaju tematy

Wicher, który na tym spokojnym morzu polskim wywoła burzliwe fale, powie być może na wiosnę, kiedy to rząd, jak słychać, drastycznie podniesie ceny żywności, artykułów konsumpcyjnych i usług, aby w ten sposób ratować pusty skarb państwa

Kierownictwo polityczne w Warszawie już trzykrotnie, w latach 1970, 1976 i 1980, miało przykre doświadczenia z podwyżkami cen. Tym razem jednak liczy ono na zrozumienie ze strony społeczeństwa, bowiem zaciskanie pasa zarządzane będzie, prawdopodobnie, z zewnątrz, przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy. W programie tym nie będzie już miejsca na podwyżki płac, którymi reżim usiłował dotąd uspokoić robotników, a które przewyższały znacznie wzrost wydajności pracy

Do tego dochodzi inny jeszcze element. Dobiega mianowicie końca w przemyśle epoka improwizacji, kiedy to można jeszcze było naprawić lub zastąpić brakujące części drutem lub sznurkiem. Polski przemysł jest do tego stopnia zdezelowany, że w wielu wypadkach nie jest już w stanie funkcjonować. Brak dewiz i zachodnie sankcje ekonomiczne sprawiły, że polski aparat produkcyjny został odrzucony daleko w tył, nawet w porównaniu z sąsiednimi krajami socjalistycznymi, i że, zdaniem niektórych ekonomistów, Polskę będzie można już niedługo zaliczyć do krajów czwartego świata

Główny problem gospodarczy kraju to zadłużenie zagraniczne, wynoszące ponad 31 miliardów dolarów i to tylko w stosunku do Zachodu. Nadwyżka handlu zagranicznego, wynosząca 3/4 miliarda dolarów w skali rocznej, nie wystarczy nawet na obsługę tego zadłużenia

Przystąpienie do Międzynarodowego Funduszu Walutowego nie spowoduje

zadnego cudu. Zamierzone zaś przez gen. Jaruzelskiego posunięcia gospodarcze mogą sytuację wewnętrzną zaostrzyć, ponieważ brak w Polsce podstawy materialnej do wprowadzenia, na wzór węgierski, kursu zawierającego elementy wolnorynkowe

Jaruzelski nie może już wykręcić się z przymusowej sytuacji, nakazującej rozwijanie produkcji przemysłowej na podstawie własnych środków finansowych. Potrzebny do tego kapitał może zdobyć tylko w drodze oszczędności, ograniczenia konsumpcji prywatnej i redystrybucji wydatków w budżecie państwa. Walka o te priorytety i środki jest już w toku, a gdy na wiosnę rząd będzie musiał przejść do czynu, stanie w obliczu próby sił z robotnikami

Niedawny zjazd OPZZ dał rządowi jasno do zrozumienia, że organizacja ta nie jest gotowa zgodzić się na zwiększenie środków inwestycyjnych dla przemysłu kosztem stopy życiowej robotników. Rządowi niełatwo przyjdzie uszczuplić stan posiadania robotników. Ciężar spadnie zatem na tych, którzy nie mogą się bronić

Dlatego też wielu ludzi młodych i dobrze wykształconych woli emigrować. Wysoką koniunkturę mają więc w Polsce prywatne lekcje języków obcych i biura tłumaczeń, które sporządzają przekłady świadectw i dyplomów. Ten drenaz mózgow staje się dla Polski kolejnym zagrożeniem

Ojciec Święty w czasie ostatniej pielgrzymki do Australii

JAN PAWEŁ II O POLAKACH EMIGRANTACH

Przemawiając do Polaków w czasie audiencji w Watykanie, 3 bm, Ojciec święty powiedział

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus. Wszystkich serdecznie witam i wszystkim raz jeszcze serdecznie dziękuję za pamięć w modlitwie, w czasie tych ostatnich dwóch tygodni, kiedy przypadało mi znaleźć się na dalekim szlaku posługi papieskiej. Dalekim, prowadzącym na Daleki Wschód, poprzez Bangladesz, Singapur, Archipelag Fidzi, Nową Zelandię, Australię - która zajęła największą część tej podróży. Wreszcie, w drodze powrotnej, Seychelles na Oceanie Indyjskim

Pragnę, przemawiając do was, rodaków, powiedzieć ze na wszystkich miejscach lub prawie na wszystkich miejscach, na wszystkich etapach tej podróży, spotykałem Polaków, rozproszonych po świecie, emigrantów. Miałem też sposobność przemawiać do nich, zwłaszcza podczas spotkania w Australii, przygotowanego przez tamtejszą Polonię australijską w Melbourne. Było to piękne spotkanie z bogatym programem

Oczywiście, wszystko to odpowiada rzeczywistości, która równocześnie jest i smutna, bo ludzie ci odeszli z ojczyzny. Niektórzy chcieli na pewno do niej wrócić, jak chociażby żołnierze po II wojnie światowej. Jednakże odeszli, poszli na emigrację i tam w dalszym ciągu prowadzą swoje życie, swoje życie polonijne, pracując dla innych społeczeństw. I to jest właśnie pocieszające, że pracując dla tych innych społeczeństw zachowują, a mają co zachowywać, swoje właściwości, wyniesione z ojczyzny, przede wszystkim wiarę i jej wyraz w życiu kościoła, w śpiewie, w modlitwie. Niezależnie od tego także i wyraz wewnętrznej kultury

Dokonczenie str 5

FILIPINY - komuniści w natarciu

Antykomunista Enrile wyrzucony z pracy

10 grudnia rozpoczęło się na Filipinach 60-dniowe zawieszenie broni pomiędzy komunistami a rządem. Jeśli rozejm będzie przebiegał bez poważnych zakłóceń, po 30 dniach obie strony rozpoczną rozmowy w celu zawarcia porozumienia i zupełnego zakończenia konfliktu, ciągnącego się od ponad 17 lat.

Rozejm podpisano po kilkumiesięcznych, trudnych pertraktacjach. Prezydent Aquino, gorąca zwolenniczka rozmów i rozejmu z komunistami napotkała na silną opozycję w łonie społeczeństwa i w łonie własnego rządu. Opozycja ta jednak okazała się za słaba wobec rządowej frakcji lewicowej i wobec samej Aquino - próbującej od-

lipin, idącej środkiem i godzącej różne ugrupowania.

Najbardziej dramatycznym momentem batalii frakcji lewicowej o lewicowe Filipiny było usunięcie ze stanowiska ministra obrony - na kilka dni przed podpisaniem rozejmu - Juana Ponce Enrile, który zajmując to samo stanowisko w rządzie prezydenta Marcosa, odsunął się od niego zapewniając prezydenturę Aquino, ale następnie przejrząwszy stał się ostrym krytykiem nowego

Aquino łagodnej polityki wobec komunistów

Trudno w tej chwili powiedzieć czy usunięcie Enrile jest jego ostatecznym politycznym upadkiem czy też jedynie przejściowym zniknięciem ze sceny politycznej. Ostatecznie wyrok na niego wydała armia (jego podwładny generał Ramos zbuntował przeciwko niemu część generacji), od niej też będzie zależeć czy Enrile powróci. Ale jeśli powrotu nie będzie, będzie to znaczyło, że komunisty opanowali armię bądź co najmniej ją zneutralizowali.

Zresztą możliwe, że już w samej fazie odejścia Enrile za zgodą, a nawet za przyczyną armii, tkwi zarodek przyszłego komunistycznego zwycięstwa.

Zle się dzieje w państwie filipińskim 10 miesięcy władzy Corazon Aquino przyniosło nieustanną ofensywę komunistów, ona sama zaś wydaje się coraz bardziej politycznie zagubiona, wierząc uparcie, że stoi na czele procesu demokratyzacji Filipin, gdy faktycznie przygotowuje grunt pod komunistyczny przewrót.

Cztery czynniki wydają mi się w tej chwili najważniejsze dla oceny bieżącej sytuacji na Filipinach Aquino, armia, komunisty i Stany Zjednoczone.

Aquino Jej władza jest słaba, ograniczona z lewa i z prawa, brak jej wyraźnych politycznych i przywódczych zdolności. Udało jej się przetrzy-

mac dwie próby zamachu na stanowisko, ale tylko dzięki szczęśliwym splotom okoliczności. Z dnia na dzień maleje jej popularność. Miliony nędzarzy i biednych są nadal w ciężkiej sytuacji, gospodarka nie toczy się lepiej niż za Marcosa. Coraz częściej odzywają się zwolennicy byłego prezydenta, coraz częściej i liczniej krytykują Aquino ludzie, którzy w lutym poszli za nią na zasadzie emocjonalnego uczestnictwa w niespodziewanych wirze historycznym Filipin znajdują się w okresie, w którym potrzebują silnego, a przede wszystkim antykomunistycznego prezydenta. W przeciwnym razie nastąpi rewolucja komunistyczna z latami łagrow, obozów reedukacyjnych i masowych mordów, jak i ruiną całego kraju.

Armia Pozostaje ona kluczowym czynnikiem politycznym. Ciągłe - mimo pewnych podziałów - jest w stanie zdmuchnąć Aquino. Od tego jakie frakcje wezmą górę w armii zależy najbardziej droga Filipin. Nie wystarczy, by w armii wzięła górę frakcja demokratyczna nad dyktatorską. Frakcja demokratyczna powinna być zarazem frakcją antykomunistyczną. Jak do tej pory niestety nie wszyscy generałowie-demokraci zdradzają ostre nastroje antykomunistyczne. Świadczy to o tym jak daleko posunął się rak komunizmu i o tym jak naiwne żywi się wobec komunizmu przekonania. Dla przyszłości Filipin katastrofą będzie władza komunistyczna, junta wojskowa i jakiś nowy

prezydent - generał-dyktator jest lepszą możliwością niż demokratyczny, lecz nie antykomunistyczny rząd.

Komunisty Partię po odejściu Marcosa rozgrywiają doskonale Wykorzystując do końca naiwne przekonanie Aquino, że po upadku dyktatury Marcosa nie mają już powodu prowadzić partyzantki, a powinni się włączyć demokratycznie w proces przebudowy społeczeństwa, jak inne ruchy polityczne, podjęli rozmowy pokojowe, zyskując w ten sposób polityczne uznanie, dojdąc do masowej propagandy oraz możliwości przenikania komunistów do struktur rządowych i państwowych. Lewicująca liberalna prasa filipińska napomknęła już, że jeden z komunistycznych negocjatorów Saturnino Ocampo może być przyszłym prezydentem. Zresztą sam komunisty nie pozostawiają złudzeń. Inny ich przedstawiciel podczas rozmów Tony Zumel mówi wprost przyczyną konfliktu "leży w warunkach ekonomicznych, w strukturach społecznych, które ciążą ludzi. Jedynie likwidacja tych struktur przerwie konflikt zbrojny".

Komunistyczna delegacja podkreśliła również, że rozejm nie zamieni się w pokój jeśli nie będzie swobody w głoszeniu komunistycznej ideologii, wojsko będzie kontrolowało tereny zajęte przez komunistów i nie zostaną zlikwidowane amerykańskie bazy wojskowe na Filipinach. Mamy tutaj jak na dłoni stary schemat zdobywania przez komunistów władzy w pierwszej fazie podłączają się oni do szerokiego procesu przemian (czy rewolucji) demokratycznych (w warunkach Rosji Lenin pisał o rewolucji burżuazyjno-demokratycznej), następnie stopniowo wysuwają hasła radykalizujące ruch, przygotowując fazę drugą - fazę rewolucji komunistycznej i całkowite przejęcie władzy. Historia zna przykłady wygranych i przegranych rewolucji komunistycznych. Czy Filipiny dołączą do Hiszpanii, Grenady, Chile, Gwatemali, Argentyny?

Stany Zjednoczone Poparcie udzielane (ostentacyjne i na najwyższych szczeblach - Reagan Shultz) Aquino jest zastanawiające. Nie powinno się popierać prezydenta, który wciąga komunistów do współpracy i który uchyla się od zajęcia stanowiska co będzie z amerykańskimi bazami po upływie gasnącej w roku 1991 filipińsko-amerykańskiej umowy o bazach. Zwłaszcza w świetle faktu, że komunisty domagają się ich bezwarunkowego zlikwidowania. Wypchnięta przez los na tak odpowiedzialne stanowisko Aquino może się mylić co do natury komunistów, ale jeśli Stany Zjednoczone nie potrafią wyprowadzić jej z błędnej wizji czarno i białej, nie wykluczam sytuacji, że w roku weźmy około 2000, zamiast baz amerykańskich na Filipinach będą bazy sowieckie, a zamiast pluralistycznego systemu demokratycznego będzie panował system monopartyjny i totalitarny prosowiecki system komunistyczny.

ZBIGNIEW FARMUS

● **Helikoptery amerykańskie przetransportowały żołnierzy honduraskich w rejon przygranicznych walk po między Hondurasem a Nikaraguą.** Około 2500 żołnierzy nikaraguaskich przekroczyło granicę Hondurasu poszukując na terytorium tego kraju baz kontrast. Rząd Hondurasu zwrócił się do rządu amerykańskiego z prośbą o pomoc w transporcie żołnierzy honduraskich w rejon naruszenia granicy przez oddziały nikaraguaskie. Prezydent Reagan po skonsultowaniu sprawy ze swymi szefami doradcami postanowił przychylić się do prośby Hondurasu.

● **Czołowi przedstawiciele administracji amerykańskiej zeznają w sprawie tajnej sprzedaży broni Iranowi.** Przed Komitetem Spraw Zagranicznych Izby Reprezentantów zeznania pod przysięgą złożyli m.in. Sekretarz Stanu G. Shultz oraz były doradca prezydenta Reagana d/s narodowego bezpieczeństwa R. McFarlane. Shultz oświadczył, że nie był uwikłany w prze-

kazanie zysku dla kontrast ze sprzedaży broni Iranowi. Nazwał on tę operację jako nielegalną. McFarlane powiedział, że prezydent Reagan zatwierdził niebezpośrednią dostawę broni dla Iranu w sierpniu 1985 roku. Przed komisją stanęli także niedawny doradca d/s bezpieczeństwa admirał J. Poindexter oraz jego zastępca pułkownik North. Obaj odmówili składania zeznań korzystając z przysługującego im prawa, ale obaj nie wykluczyli sytuacji, że w przyszłości ujawnią to co wiedzą. Powszechnie przypuszcza się, że Poindexter i North złożą swoje zeznania dopiero gdy otrzymają zapewne nie iz w wyniku tych zeznań nie staną przed sądem.

● **Dwaj żołnierze sowieccy zbiegli do Niemiec Zachodnich.** Zachodni Niemiec straż graniczna podała, że pod osłoną nocy do zachodniemieckiego stanu Dolnej Saksonii zbiegli przekraczając granicę NRD z RFN dwaj szeregowcy z armii sowieckiej. W NRD stacjonuje 21 dywizji sowieckich o liczebności około pół miliona żołnierzy.

● **Grenada kara śmierci dla 14 osób.** 14 osób zostało skazanych na karę śmierci za zabicie premiera Grenady M. Bishopa, 3 ministrów jego rządu i 7 innych osób. Na 18 oskarżonych 14 otrzymało wyrok śmierci przez powieszenie, 3 karę do 45 lat więzienia a 1 osoba została uniewinniona. Wśród skazanych na śmierć znalazł się wicepremier w rządzie Bishopa B. Coard, jego żona Phyllis oraz generał H. Austin, głównodowodzący grenadyjskich sił zbrojnych w rządzie Bishopa.

● **Francuscy studenci zmusili rząd do wycofania niepopularnego projektu ustawy o reformie szkolnictwa.** W Paryżu w trakcie krwawych starć z policją poniósł śmierć jeden ze studentów, kilkaset osób zostało rannych. Studenci utrzymywali, że projektowana reforma przyniosłaby system elitarnego szkolnictwa uniwersyteckiego.

● **Dekret Papieski o angielskich męczennikach.** Papież Jan Paweł II wydał dekret uznający 85 katolików angielskich z XVI i XVII w. jako męczenników za wiarę. Oznacza to, że w przyszłości zostaną oni beatyfikowani. Za angielskich męczenników uważa się tych katolików, którzy zostali straceni jako zdrajcy po zerwaniu ze stolicą apostolską przez króla Henryka VIII i utworzeniu Kościoła anglikańskiego. W sumie stracono wówczas ponad 600 księży i katolików świeckich, którzy pozostali wierni Papieżowi.

Obecny dekret odnosi się m.in. do ks. Georga Haydock, który został stracony w 1584 r. w wieku 27 lat. Większość angielskich męczenników została beatyfikowana już wcześniej przez poprzednich papieży.

● **Erich Koch zmarł w polskim więzieniu.** W wieku 90 lat zmarł w więzieniu w Barczewie jeden z największych zbrodniarzy wojennych Erich Koch. Od 1933 sprawował on funkcje

nadprezydenta Prus Wschodnich, do których po wybuchu II wojny światowej przyłączono północną część województwa warszawskiego.

Hitler mówił o swoim faworycie, że jego wierne oczy mówią mi, że mnie nigdy nie zdradzi. Władca Rzeszy chciał mianować Kocha gubernatorem zdobytej Moskwy.

Oskarżony o zamordowanie 72 000 Polaków oraz o zesłanie 2 milionów Polaków i Rosjan na roboty do Rzeszy Erich Koch spędził w polskim więzieniu 27 lat, skazany na dożywocie. Karą tą zastąpiono mu wyrok śmierci z powodu złego stanu zdrowia. Prawo dawstwo polskie zabrania wykonania wyroku śmierci na osobach chorujących.

Erich Koch odpowiedzialny był ponadto za wywiezienie wielu cennych dzieł sztuki z Polski i Rosji. Zbrodniarz wojenny zabrał ze sobą do grobu tajemnicę słynnej sali burzliwej, która zniknęła w czasie wojny z Krolewca, gdzie Koch rezydował.

Koch pozostał do końca nieprzejednanym fanatykiem Hitlera, wywołując się już w więzieniu, lepiej powieść o stu niewinnych ludzi za dużo niż pominąć jednego wroga.

● **NASA nie opublikuje zdjęć kabiny Challenger.** NASA poinformowała, że nie opublikuje zdjęć odnalezionej kabiny wahadłowca Challenger, ponieważ byłoby to szczególnie przykre dla rodzin astronautów, którzy zginęli w katastrofie.

Decyzja ta jest odpowiedzią na żądania wielu agencji informacyjnych, które powołując się na Freedom of Information Act, domagały się dopuszczenia ich przedstawicieli do budynków, w których złożono odnalezione fragmenty wahadłowca.

Rzecznik NASA Patricia Riep powiedziała, że zdjęcia fragmentów kabiny będą miały małe znaczenie dla zrozumienia przyczyn katastrofy, będą natomiast przykre dla rodzin członków załogi.

ECHO TYGODNIA

JACEK ADOLF I GRAŻYNA FARMUS

Adres do wysyłki korespondencji ogłoszeń płatności rachunków zamówień prenumerat

862 Tandrige Crescent, REXDALE, ONT M9W 2P2

TEL. 743 - 5706 w godz 10 - 3 po poł

766 - 3774

ADVERTISEMENTS

● Display ads \$7 column inch ● Full page \$700 half page \$400

● Classified ads \$4 (up to 25 words) 5+ each additional word

● Box \$1.50 each issue

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skróto w nadesłanych listach i manuskryptach

F numerata półroczna \$25 roczna \$50

KUPIC NIE KUPIC ZAHANDLOWAC NIE MOZNA

Czy prowadzenie działalności handlowej w niedzielę jest zgodne czy niezgodne z konstytucją Kanady? Pytanie trwa w zawieszaniu do decyzji Sądu Najwyższego. Polem bitwy jest wprawdzie lokalne Ontario, ale kontekst konfliktu jest znacznie szerszy. Toczy się tu walka między tradycyjną moralnością opartą o zasady chrześcijańskie a moralnością opartą na rozrachunku ekonomicznym i finansowe opłacalności Kanadyjskie prawo zabrania w oparciu o pierwszy typ moralności handlu w dzień świąteczny. Od zasady tej są jednak wyjątki. Właściciele sklepów mogą uzyskać pozwolenie na stałą niedzielną działalność handlową lub jednorazową wyprzedaz.

Właściciele batalia toczy się teraz, w okresie gorączki zakupów. Właściciele sklepów i domów towarowych skłonni są nawet ryzykować kary pieniężne za wykroczenie przeciw prawu, skoro zyski niedzielnej sprzedaży znacznie je przerastają. Dyrekcja magazynów wyraźnie skłonna jest ryzykować nawet straty w perspektywie widząc przyszłe zyski. Ubiegła niedziela przebiegała w Ontario pod hasłem polityki faktów dokonanych.

Prokurator Ian Scott zareagował ostro, wydał okólnik nakazujący stawianie przed sądem zbuntowanych handlowców. Zarazem wprowadził ustawę, która zabrania pracodawcom do zmuszania pracowników do pracy w niedzielę.

Jak to bywa w wolnym kraju, decyzja ostateczna w tej sprawie zapadnie, głosem większości. A do nas wybor moralny według zasad etyki wyznawanej. Kupic czy nie kupic - gdy okazja się nadaje.

PLATFORMĘ WIDAC

➤ Grafa kracze i wykracze. Obawy, że koncepcja wyhodowana w naszej prowincji Kanady jako strefy bezatomowej stanie się programem całej partii liberalnej spełnia się szybciej niż byśmy myśleli.

Oto John Turner powróciłszy ze zwycięskiej konwencji zapowiedział, iż zamierza zregulować jej uchwałę i rezolucję wprowadzić w życie. Turner zrobi co nakazała mu konwencja o ile jej opinie mają na niego wpływ. Partia przyjęła jako rezolucję programową walkę o Kanadę jako strefę bezatomową oraz przerwanie manewrow z rakietą Cruise na terenie kraju. Wprawdzie John Nunziata (z tzw. "Paczki Szczerów"), Warren Allmand stwierdzili publicznie, że rezolucje dotyczą tylko polityki klubu poselskiego liberałów. Turner zaprzeczył temu twierdząc, iż zamierza z tych hasła uczynić przyszłą platformę wyborczą. Będziemy wybierać konflikt z NATO?

MAŁO NAS, ALE NIE NAS

➤ Kogo najbardziej potrzebuje Kanada? Trudno mówić o rozsądnej polityce imigracyjnej bez wstępnej przynajmniej odpowiedzi na to pytanie. Ministerstwo imigracji ujawniło swe na ten temat stanowisko na

pytanie zadane przez komitet parlamentarny. Kanada potrzebuje ludzi o 116 zawodach - w sumie blisko 20 tys. osób. Owa lista służyć ma urzędnikom imigracyjnym jako podręczny informator do selekcji potencjalnych kandydatów na Kanadyjczyków. Rzecz okiem na listę pokazuje, że środkowi Europejczycy mają niewielką szansę przetrzeć się przez sito.

Najwięcej potrzeba Kanadzie dobrze wykwalifikowanych sekretarek - 2302 miejsca pracy. Następnym priorytetowym zawodem są samodzielne specjalistyczne pielęgniarki z dyplomami - na 1415 miejsc. Na kolejnej pozycji znajdują się specjaliści od sprzedaży i reklamy - (1413), potem wysoko wykwalifikowani buchalterzy. Jasnym dla nas punktem w liście są mechanicy samochodowi (1007) i mechanicy fabryczni (629).

Mają również szansę na zajęcie się w Kanadzie farmaceutyci i aptekarze (703), analitycy programowania (472). Gorzej z menadżerami obeznanymi z operacjami finansowymi. Bardzo złe wiadomości mamy dla kapeluszników, inżynierów nuklearnych, metalurgów, meteorologów, socjologów, inspektorów wytrzymałości metalu, zegarmistrzów i papierników. Wszystkich razem wzięwszy potrzeba Kanadzie około setki (Od kilku do kilkunastu w jednej kategorii zawodowej). Źródło nie podaje szeregu specjalności popularnych w populacji uciekinierów - lekarzy, elektroników elektryków, kierowców itd. Widac mieszczą się w bardzo szerokiej średniej zapotrzebowania kanadyjskiego.

ZMIANY W PRAWIE KARNYM

➤ Rozpoczął się proces reformy karnego prawa kanadyjskiego w duchu lat 80. Obecnie obowiązujące kryminalne prawo kanadyjskie pochodzi z 1892 roku i oparte jest na brytyjskich zasadach wiktoriańskich. Reformy prawa idą zgodnie z propozycjami ministerstwa sprawiedliwości w następującym kierunku:

ZAPROSZONO ECHO:

* Na sympozjum z okazji 30 rocznicy powstania Kanadyjsko-Polskiego Instytutu Badawczego. Przedmiotem sympozjum była ochrona archiwów i bibliotek dziedzictwa polskiego. Uroczyste spotkanie otworzył dyrektor Instytutu Rudolf Kogler. Wykład pt. "Multicultural History Society of Ontario and Canadian Polish Research Institute" wygłosił Dr Robert Harney, wykładowca historii z Uniwersytetu Toronto. Drugi wykład pt. "The Polish Archival Collections at the Public Archives of Canada" wygłosił Myron Momryk, pracownik archiwów publicznych w Ottawie.

Wieczorem odbył się uroczysty bankiet z udziałem honorowych gości.

Sympozjum miało miejsce 5 grudnia 1986 roku w domu SPK przy 206 Beverley Str. w Toronto.

Zyczymy Instytutowi dalszej owocnej pracy.

• Uznanie morderstwa z pobudek politycznych czy terrorystycznych za zbrodnię I stopnia karana co najmniej wyrokiem 25 lat więzienia.

• Łagodniejsze ma być nowe prawo wobec tych którzy wybrali eutanazję by skrócić cierpienia bliskiej osoby. Najwyższa kwalifikacja czynu określa go jako morderstwo drugiego stopnia niekoniecznie karane więzieniem.

• Podobnie lekarze których śmiertelnie chory pacjent umarł na skutek przedawkowania środków znieczulających nie stanie przed sądem.

• Również odmowienie pomocy osobie w niebezpieczeństwie lub za groźnej utratą życia może być w świetle zreformowanego prawa przestępstwem.

• Surowsze będą kary za akty przemocy wobec domowników.

PIGUŁKI PCAG

=====

Dziś sztuka niepokornych i wyjątki z listów adoptowanych

OPLATEK PCAG. W niedzielę 11 stycznia 1987 PCAG organizuje OPLATEK dla członków i sympatyków. Oplatek odbędzie się w podziemiach budynku Credit Union na Roncesvalles Ave i poprzedzony będzie otwarciem wystawy.

SZTUKA NIEPOKORNYCH. Początek o godzinie 5 po południu. Wstęp \$10 od osoby. Zgłoszenia telefoniczne w biurze PCAG lub w Redakcji PIGUŁEK.

SZTUKA NIEPOKORNYCH. Urządzamy wystawę obrazów polskich artystów, którzy odwazyli się przemówić w obronie prześladowanych, podpisując list protestujący przeciwko więzieniu ludzi za ich przekonania polityczne. Aby "ukarać" artystów za ich protest, władze polskie umieszczyły wielu z nich na "indeksie", zakazując wystawiania ich dzieł. Kolekcja obejmuje ponad 60 obrazów wypożyczonych od osoby prywatnej przez PCAG, wykonanych przez 40 artystów. Wystawa otwarta będzie 12, 13 i 14 stycznia 1987 w podziemiach budynku Credit Union (220 Roncesvalles Ave) w godzinach od 4 po południu do 10 wieczorem. Wstęp wolny. JEST TO JEDYNA OKAZJA OBEJ-

RZENIA TAK KOMPLETNEGO PRZEGLĄDU POLSKIEGO MALARSTWA LAT 80-TYCH.

LISTY ADOPTOWANYCH. W jednym z poprzednich PIGUŁEK podaliśmy listę osób, które "zaadoptowały" rodziny działaczy w Polsce. Dzisiaj publikujemy wyjątki z listów naszych podopiecznych. Wszystkie listy napisane są ujmująco, spokojnie i z godnością, bez jakiegokolwiek natręctwa lub prób koloryzowania. Wyjątki mówią same za siebie.

Osoba samotna. Jest naprawdę ogromnie ważne dla kogoś, kto tutaj jest, mieć taką świadomość, że nie jest się samemu, że ktoś nawet tak daleko może być tak blisko. To jest chyba najważniejsze na świecie, że człowiek nie jest sam i ma gdzieś przyjaciół. W procesie świadkami byli tylko funkcjonariusze SB. Zarzucano mi organizowanie manifestacji, rozrzucanie ulotek wzywających do bojkotu wyborów i pobicie kilku milicjantów (podkreślenie nasze - P). Obecnie jestem na wolności, ale sprawa toczy się nadal. Od wyroku sądu została wniesiona rewizja prokuratora Borykama, który się z wieloma kłopotami, które są charakterystyczne dla człowieka, który opuścił więzienie w tym kraju. Jeżeli nie macie ludzi, którzy byliby znacznie bardziej potrzebujący niż ja, możecie mi jakoś pomóc.

Rodzina z 3 dziećmi (10, 5 i 2 lata, pisze matka, mąż był w więzieniu). Muszę przyznać, że jest mi samej z dziećmi bardzo ciężko. Jak do tej pory nie otrzymałam żadnej pomocy.

Rodzina z 2 dziećmi (mąż 29 lat,

zona 24, syn 5, drugi urodzony w czasie nieobecności męża, mąż szuka pracy po wyjściu z więzienia). Jestem bardzo wzruszona nieoczekiwanym dowodem pamięci, jaki od Was otrzymałam. Mój mąż wrócił już do domu. Mimo, że pierwsze chwile po jego powrocie są bardzo trudne, najważniejszą sprawą jest to, że jesteśmy razem.

Starsze małżeństwo. Cieszy nas bardzo, że są ludzie, którzy rozumieją nas i są myślni z nami. To nas podtrzymuje na duchu. Mąż skończył 61 i był dwukrotnie uwięziony za przekonania.

APELUJEMY O ZGŁOSZENIA CHĘTNYCH DO ADOPCJI.

W SPECJALNYM NUMERZE ŚWIĄTECZNYM drukujemy ZYCZENIA PIGUŁEK. Przeczytaj - może znajdziesz życzenia dla siebie! RÓWNIEŻ W NUMERZE ŚWIĄTECZNYM WIELKI PLEBISCYT PIGUŁEK.

=====

Redakcja PIGUŁEK Anna i Stanisław Dubisycy, tel 925-8128. Biuro PCAG, 192 Garden Ave, czynne jest we wtorki od 10 do 18. Tel 588-1659. P.O. Box 55, Station "V", Toronto M6R 3A4.

=====

UWAGA PRZESUNIĘCIE DATY KONCERTU

Polskie Towarzystwo Muzyczne zawiadamia, że zapowiadany na 12 grudnia koncert kolęd w wykonaniu solistów i chóru parafii p.w. Sw. Kazimierza pod dyrekcją Lecha Placewicza odbędzie się w terminie późniejszym, w PIĄTEK, 26 GRUDNIA 1986 r., w Domu Stowarzyszenia Polskich Kombatantów, 206 Beverley Str. w Toronto. Początek o godz. 8 wieczorem. Przepraszamy wszystkich naszych słuchaczy za to przesunięcie terminu, spowodowane trudnościami lokalowymi.

miano onegdaj) Impreza została sfilmowana i pokazana w owym programie. Z montażu materiału wynikało, iż przemawiająca podczas balu red. Grazyna Farmus reklamuje Pekao, jako że jej postać posłużyła za tło napisów reklamowych. Koła dobrze poinformowane uznały ów twór artystyczny za dowcip miesiąca. Śmiejemy się jako ostatni. Producentka przeprosiła wyjaśniając, że nie wszystkie elementy produkowanego programu znajdują się pod jej kontrolą.

Zaproszono też Echo wraz z innymi gazetami do udziału w programie na zasadzie prezentera wiadomości miesiąca. Tym razem my będziemy na pierwszym planie.

* Echo zaprosiło się samo (ze względu rodzinnych) na występy zespołu tanca folklorystycznego "Lechovia" w Hamilton Place w Hamiltonie, 6 grudnia. Lechovia pokazała w długim 3-godzinym koncercie swoje najlepsze znane i nowe tance oraz sceny muzyczne. Były tance i przyspiewki z Opoczna, Lubelszczyzny, Tatr, Rzeszowskiego, Łowicza, Gornego Śląska, Kresow i oczywiście Krakowa.

Do programu weszły oglądane na Carawanie "Karuzela Warszawska", "Goral w Kanadzie", czy "Legenda o Krakowie", a także wspaniale opra-

cowany choreograficznie Mazur Piękny i bogate są polskie kostiumy Lechowii, poziom powstałej w 1977 roku grupy tanecznej, sukcesy artystyczne niekwestionowane. Wszystko to okupiono ogromną pracą w bezmiarze mozolnych ćwiczeń. Bez taryfy ulgowej pracuje też "Mała Lechowia" i dzieci są naprawdę znakomite.

Mamy w zespole parę dobrych żeńskich i męskich głosów. Niektóre jednak tylko piosenki słychać było wszędzie w sali ogromnego, hamiltonskiego teatru. Dyrygentowi zespołu Alinie Sławek podsuwamy myśl nie nową, bo zaczerpniętą z Mazowsza czy Śląska. Czy nie dałoby się wzmocnić tanecznych ustawionych na scenie chorkiem. A może wspomóc umęczonych tancerzy łatwiejszym przy braku kostiumów i ludzi "playbackiem"?

Orkiestra trzeba przyznać była rzeczywiście dobra i bardzo w duchu polska.

Lechowii i jej niestrudzonego choreografowi, pierwszemu tancerzowi, nauczycielowi bez zapłaty, prawdziwemu miłośnikowi tanca Andrzejowi Wichertowi składamy wyrazy uznania i gratulacje.

P.S. Echo wpadło w zachwyt niezależnie od względów rodzinnych. Kto nie ufa, niech przekona się na własne oczy, jaka ta Lechowia.

Przed kolejną, piątą rocznicą wprowadzenia stanu wojennego, dziennikarze zachodni notują wypowiedzi przywódców NSZZ Solidarnosc

Korespondent agencji UPI udał się do Gdanska i rozmawiał z **Lechem Wałęsą** powiedział

W pięć lat po wprowadzeniu stanu wojennego Polska znajduje się w beznadziejnej sytuacji. Gdy Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego przejęła władzę, generałowie obiecali załatwić najbardziej palące problemy przed jakimi stał kraj. Jednak sytuacja uległa pogorszeniu. Przepasc na polu technologii między Polską a krajami uprzemysłowionymi powiększa się. Niewielkie są szanse nadrobienia zapóźnienia. Długi na Zachodzie wynoszą ponad 33 miliardy dolarów. Kryzys ekonomiczny przeszedł w stadium permanentne. Przeształy park maszynowy w polskich fabrykach sprawia, że wyroby przemysłowe nie mogą konkurować pod względem jakości z zagranicznymi i to nawet w obrębie wspólnoty krajów rządzonych przez komunistów.

Powiększa się stopień zanieczyszczenia środowiska. Stan wojenny i wynikające z niego konsekwencje musieliśmy zaakceptować z myślą o prowadzeniu dalszej walki i zwycięstwa w przyszłości. Jeśli mielibyśmy przed 13 grudnia intencję przejęcia władzy w Polsce, przygotowalibyśmy się na wypadek uderzenia. Byliśmy jednak skazani na działania obronne. Nie było innego wyjścia w obliczu czołgów i przemocy. Stan wojenny ogłoszony był w intencji zniszczenia niezależnego ruchu związkowego przy pomocy represji, masowych zwolnień z pracy działaczy i wymuszonych wyjazdów z kraju.

Solidarnosc jednak, jakkolwiek osłabiona, nie została pokonana.

A oto wypowiedz Bogdana Lisa, przewodniczącego Regionu Gdanskiego Solidarnosci

Wyniki ostatnich wyborów wskazują, że Polska jest krajem wyjątkowym wśród państw, gdzie władzę sprawują komunisty. Świadczy o tym też fakt, iż działa legalnie Tymczasowa Rada Krajowa NSZZ Solidarnosc, co przysparza władzom wiele kłopotów.

Bogdan Borusewicz, który pełnił funkcje przewodniczącego podziemnych struktur Solidarnosci w Gdansku po aresztowaniu Bogdana Lisa, dodał

Podziemna Solidarnosc nie jest legendą. O jej istnieniu świadczy wysoka liczba tytułów gazet, drukowanych potajemnie na terenie całego kraju.

OSZUKIWANIE OPINII?

Ostatnio Sejm cofnął pewne polityczne decyzje władz, uczyniły to też rzemiołowe związki zawodowe i były to wydarzenia w PRL niecodzienne.

Warszawski korespondent *New York Times'a* Michael T. Kaufman pisze w korespondencji z 3 grudnia, że funkcjonariusze rządowi przedstawiają te wydarzenia jako dowód poszerzenia praktyk demokratycznych w PRL.

Jaruzelski, w swych ostatnich przemowieniach, wspominał o rozszerzaniu "demokratycznych struktur i inicjatyw". Lecz niektórzy działacze opozycji związani z Solidarnością nie traktują tego poważnie i twierdzą, że są to głównie zabiegi kosmetyczne, mające na celu oszukanie polskiej i zagranicznej opinii publicznej za pomocą iluzji, iż prowadzi się pluralistyczną debatę i dialog.

Pierwsze cofnięcie politycznej decyzji władz miało miejsce w ubiegłym miesiącu, kiedy rząd wycofał skrytykowany projekt ustawy sejmowej, umacniającej

pozycje dyrektorów fabryk i osłabiającej samorządy robotnicze. Jak wszystkie przedstawiane Sejmowi programy, projekt ten miał poparcie najwyższych szczebli rządzącej partii komunistycznej.

W zdominowanym przez partyjnych Sejmie odbyła się żywa dyskusja w komisji sejmowej. Krytycy rządowego projektu zarzucali, że osłabienie samorządu robotniczego w zakładach stanowi wycofanie się z decentralizowania gospodarki, kierunku przyjętego po zgnieceniu niezależnego ruchu związkowego.

Krzyk oburzenia podniósł się też poza Sejmem, zwłaszcza w zakładach przemysłowych gdzie samorządami robotniczymi kierują byli członkowie Solidarnosci. W obliczu tej reakcji wycofano projekt ustawy "do ponownego rozpatrzenia". Zdaniem sejmowych obserwatorów, jest to posunięcie bez precedensu.

Zachodni reporter spytał rzecznika rządu Jerzego Urbana, czy takie wycofanie ważnego projektu ustawy nie jest odpowiednikiem wotum nieufności w krajach o rządach parlamentarnych. Reporter zapytał też, czy w świetle zasady mówiącej o przewodniej roli partii, odrzucenie projektu ustawy nie oznacza, że Sejm udzielił partii nagany.

Rozmowę zachodniego reportera z Urbanem pokazano w głównym dzienniku telewizyjnym. Urban zaprzeczył, jakoby partia i Sejm pozostawały w konflikcie, lecz stwierdził, że "ewolucja politycznej i prawnej sytuacji w Polsce prowadzi bezpośrednio do zwiększenia roli Sejmu jako najwyższej władzy państwowej".

W dwa tygodnie później wielu Polaków zaskoczyło jeszcze jedno wycofanie publicznej decyzji. Miało to miejsce na krajowym kongresie popieranym przez władze związków zawodowych, które zastąpiły Solidarnosc.

Jeden z wniosków na kongresie, zakończonym 30 listopada, domagał się wcielenia do federacji około 4 tysięcy głównie małych, lokalnych, nie afiliowanych związków zawodowych, które są nadal legalne, bo nie miały powiązań z Solidarnością.

Sporny paragraf dawał rezimowemu OPZZ prawo do "wyłączonego reprezentowania odrodzonego ruchu związkowego w Polsce". Przyjęcie tej zasady uchwalono w piątek 28 listopada. Jednak w dzień później, po protestach ze strony związku nauczycieli, paragraf ten odrzucono dużą większością głosów.

Niektórzy delegaci tłumaczyli, że w czasie dyskusji uswiadomili sobie, że stworzenie takiej monopolistycznej centrali związkowej oznaczałoby powrót do sytuacji z lat 70-tych, zanim Solidarnosc podniosła kwestię pluralizmu związkowego. Inni zwracali uwagę, że przyjęcie zasady wyłącznej reprezentacji przekreśliłoby wszelkie szanse na odnowienie kontaktów Polski z międzynarodowymi organizacjami związków zawodowych.

Niektórzy krytycy rządu bardziej cynicznie interpretują wycofanie się władzy w Sejmie i na kongresie neozwiązków. Twierdzą, że w obu wypadkach było to wyreżyserowane po to, by przekonać krajową i zagraniczną opinię, że dokonuje się postęp na drodze demokratyzacji. Krytycy ci zapewnniają, że tym razem przygotowano otwartą dyskusję jako wstęp do utworzenia krajowej Rady Konsultacyjnej, która, jak zapowiedział Jaruzelski, ma się zebrać za kilka dni.

Napomykano jedynie o składzie, prawach i obowiązkach tego ciała, ale chodzi o to, by wybitne osobistości o różnych poglądach spotykały się i dyskutowały o polityce rządu. Rząd przedstawia propozycję utworzenia rady jako jeszcze jeden krok zmierzający do porozumienia narodowego. Nowa rada nie miałaby uprawnień wykonawczych i nie jest jasne, czy mogłaby pisać o jej debatach bez rządowej cenzury.

Generał powiedział grupie dziennikarzy, którzy go odwiedzili, że Rada Konsultacyjna będzie się składała w 70% z bezpartyjnych. W ostatnich tygodniach rząd szukał kandydatów chętnych do uczestniczenia w radzie, ale takich, którzy w wiarygodny sposób sprawialiby wrażenie, że są niezależni.

Było to trudne zadanie. Kiedy na przykład zaproszono do rady Andrzeja Święcickiego, przewodniczącego Klubu Inteligencji Katolickiej, ten przedstawił sprawę członkom klubu, którzy uchwalili, że do rady Święcicki może wstąpić, ale nie jako przedstawiciel klubu.

Zaproszono do rady m.in. także Stanisława Zawadę, Jarosława Sienkiewicza i Jana Kułaję, byłych działaczy Solidarnosci. Wszyscy oni, wkrótce po ogłoszeniu stanu wojennego, wystąpili w telewizji, potępiając wolny związek zawodowy. Nad przyjęciem zaproszenia do rady zastanawiają się też Stanisław Stomma, wybitny świecki działacz katolicki, Marek Kotanski, działacz ruchu zwalczającego narkomanie, Tadeusz Koszarowski, onkolog, oraz były doradca Solidarnosci Władysław Siła-Nowicki, bohater ruchu oporu z czasów niemieckiej okupacji, który był więziony po wojnie jako antykomunista.

RADA KONSULTACYJNA

W sobotę 6 grudnia, poznym wieczorem, podano w Warszawie do wiadomości listę osób, które tego dnia wzięły udział w pierwszym spotkaniu członków nowo utworzonej Rady Konsultacyjnej przy przewodniczącym Rady Państwa.

Jest tych osób 56, liczba znacznie wyższa, niż wcześniej przewidywano. Nie ma na liście nazwisk wielu ludzi, którym - jak podawały agencje - udział w tym jeszcze jednym z tak licznych ciał doradczych proponowano. W prasie podziemnej i korespondencjach zachodnich dziennikarzy można było wielokrotnie znaleźć jasno wyłożone powody, dla których udziału w radzie nie przyjęli tacy ludzie, jak Wiesław Chrzanowski, Stanisław Stomma czy Andrzej Wielowiejski.

Chodziło o sposób powołania rady i o jej skład, o zapewnienie dostępu do środków przekazu, o możliwość podejmowania własnych inicjatyw, o możliwość reprezentowania w radzie organizacji i ugrupowań społecznych. We wszystkich tych sprawach władze, w których imieniu rokowania prowadzili Kazimierz Barcikowski, Stanisław Ciosek i Kazimierz Secomski, odrzucały postulaty rozmowców lub uchylały się od odpowiedzi.

Tym, którzy do rady wejść powinni, nigdy nie zaproponowano udziału. Ci, którzy do rady weszli, nigdy nie wyłożyli jasno powodów przyjęcia zaproszenia. Niewątpliwie kierowali się przy tym bardzo różnymi motywami.

Do czego rada ma służyć władzom? To wiadome i oczywiste. Ma być jeszcze jedną fasadą, potrzebną szczególnie w tej chwili, na tydzień przed 5 rocznicą ogłoszenia stanu wojennego i w obliczu pogłębiającego się kryzysu gospodarki narodowej.

A co z rady zrobią jej członkowie? Czy poprzestaną na swojej apologetycznej roli? Zobaczymy.

W wywiadzie dla agencji *Associated Press* Grzegorz Białkowski, wchodzący w skład Rady Konsultacyjnej, powiedział że najciekawsze przemówienie na pierwszym zebraniu rady wygłosił adwokat, znany obrońca więźniów politycznych, mec. Siła-Nowicki. Domagał się on włączenia w skład rady członków Solidarnosci.

Według Białkowskiego, gen. Jaruzelski nie odrzucił tej propozycji.

Inni dyskutanci stwierdzali również, że rada nie jest dostatecznie reprezentatywna.

Inni korespondenci zachodni wyrazili przypuszczenie, że obecność w radzie prof. Macieja Giertycha, sekretarza Rady

Społecznej przy prymasie Polski, jest wyrazem poparcia prymasa Glempa dla inicjatywy utworzenia rady. Według korespondenta *Washington Post* kardynał Glemp odmówił bezpośredniego udziału kościoła w tworzeniu rady, ale zachęcał do okazywania maksymalnie dobrej woli wobec jej projektu.

OPOZYCJA KRYTYKUJE RADE

Poniedziałek, 8 grudnia. Czołowi działacze Solidarnosci krytycznie odnieśli się do składu powołanej przy Radzie Państwa PRL Społecznej Rady Konsultacyjnej.

Lech Wałęsa stwierdził, że rada nie może działać efektywnie bez udziału ekspertów niezależnych związków.

Adam Michnik podkreślił, że obecne gremium nigdy nie będzie prawdziwym głosem na rzecz zmian.

Doradca Solidarnosci **Jacek Kuron** wskazał, że rada składa się w większości z nieznanymi nikomu osobom lub urzędników państwowych i nie reprezentuje, wbrew temu co zapowiadano, szerokiego wachlarza sił politycznych w kraju.

Adwokat **Siła-Nowicki**, związany z Solidarnością, oświadczył, iż wezwał Jaruzelskiego do zaproszenia do rady osobistości aktywnie związane z Solidarnością.

Według doniesień korespondentów zachodnich, wielu czołowych intelektualistów katolickich odmówiło udziału w Społecznej Radzie Konsultacyjnej. Wymienia się tu nazwiska Jerzego Turowicza, redaktora naczelnego *Tygodnika Powszechnego*, Stanisława Stommy i Andrzeja Wielowiejskiego.

SYTUACJA W KRAJU

PISZĄ O NAS

W wywiadzie udzielonym niemal w przeddzień rocznicy narzucenia stanu wojennego, Lech Wałęsa zauważa, jak gołosłowna pozostaje także w 5 lat później, służąca wówczas poniekąd za usprawiedliwienie tego stanu, obietnica przezwyciężenia kryzysu politycznego i gospodarczego. W zamieszczonej w amerykańskim dzienniku *Washington Post* relacji z konferencji prasowej gen. Jaruzelskiego z 1 bm, zdaje się wynikać, że główny inspirator owego posunięcia podziela w zasadzie tę diagnozę, tylko winę za ten stan rzeczy przypisuje naturalnie komu innemu.

Jaruzelski, jak dowiadujemy się z artykułu, uskarża się na nie słabnącą aktywność polityczną i kulturalną podziemia, chociaż odmówił odpowiedzi na bezpośrednie pytanie, czy zamierza przedsięwziąć coś w celu jego eliminacji. Najdotkliwiej jednak, jak podkreśla komentator, odczuwa Jaruzelski brak poparcia hierarchii kościelnej dla rządowego programu normalizacyjnego, a w szczególności jego kluczowego w chwili obecnej elementu, czyli tak zwanej Rady Konsultacyjnej. Szczegolne rozgoryczenie szefa państwa i partii powoduje, że kościół nie zadowolony się hojnym gestem w postaci uwolnienia więźniów politycznych lecz obstaje przy żądaniach autentycznego pluralizmu i dialogu z prawdziwymi przedstawicielami społeczeństwa.

Na konferencji prasowej Jaruzelski zagroził nawet w dość przejrzysty sposób komplikacjami przy przygotowywaniu do przyszłorocznej wizyty Papieża, o ile kościół nie okaże się przystępniejszy w kwestiach społeczno-politycznych. Ważnym warunkiem pomyslnego przebiegu wizyty papieskiej - cytuje komentator ostrzegawcze słowa Jaruzelskiego - jest poprawna atmosfera w stosunkach między kościołem a państwem. Co się tyczy żądań pluralizmu i pod tym względem nie pozostawił mowca żadnych niedomówień. Rząd PRL, przytacza autor słowa generała, nie zgodzi się nigdy na zaden inny pluralizm poza własnym, socjalistycznym.

Zachodniemiecki dziennik *Stuttgarter Zeitung* pisze Stali obserwatorzy sceny wschodnioeuropejskiej dawno już nauczyli się niezbędnych rozróżnień, bo to co oficjalnie zwie się socjalizmem ma inne oblicze w Związku Sowieckim czy NRD, a zupełnie inne w Polsce. W kraju tym, pozostającym ostatecznie pod rządami komunistycznymi, szerząca się w oficjalnych srodkach przekazu krytyka panującego stanu rzeczy osiągnęła tymczasem takie nasilenie, że ociera się już o granice zakwestionowania samej istoty systemu.

Zaraz na przodzie płyną na tej falie nowo utworzone związki zawodowe, których odmiennosc od tradycji komunistycznej staje się drugim niejako, obok prywatnego rolnictwa, przejawem politycznej ekstrawagancji, na jaką pozwalają sobie władze PRL. Owa odmiennosc, w porównaniu znow choćby z ZSRR czy NRD polega przede wszystkim na tym, że związki zawodowe w PRL faktycznie nie darzą ani jednym dobrym słowem działalności instancji rządowych. Powstaje niemal wrażenie, że związki te obrały sobie za autentycznego przeciwnika cały aparat biurokratyczny i administracyjny. Nawet wobec kierownictwa partyjnego przywództwo związkowe ogranicza się tylko do nieodzownych deklaracji lojalności.

Az dziw bierze, że przewodniczącą nowej centrali Alfred Miodowicz dokończony został niezwłocznie do Biura Politycznego. Miodowicz skrytykował na niedawnym zjeździe rządową reformę gospodarczą, stanowiącą sedno programu politycznego ekipy Jaruzelskiego, w taki sposób, że zakwalifikował ją w istocie jako zupełne fiasko. Od jednego tylko wniosku powstrzymuje się jeszcze wzbierająca fala bezwzględnej krytyki, stwierdzenia mianowicie, że zadowolająca stopa zyciowa i postępowanie gospodarcze nigdy przypuszczalnie nie będą osiągalne w ramach panującego w Polsce aktualnie systemu.

Choć w kuluarach partyjno-panstwowych twierdzi się, że przy drzwiach zamkniętych i ten wniosek wypowiada się już zupełnie otwarcie.

Paryski dziennik *Le Monde*. Ten realizm jest bynajmniej nie bez oporów wyciąganym wnioskiem z utrzymującego się w dalszym ciągu impasu i beznadziejności wszystkich dotychczasowych zabiegów rządowych, mających ten impas przezwyciężyć. Gospodarka kraju jest nie tylko daleka od rekonwalescencji, lecz przeciwnie, coraz głębiej popada w stan wymagający zabiegów reanimacyjnych. Warunkiem takich zabiegów, tymczasem, jest choćby minimalne poparcie społeczne, z uwagi na nieuniknioną konieczność nowych postępów w postaci podwyżek cen. Pomysłany jako rozwiązanie tego dylematu rządowy projekt Rady Konsultacyjnej z góry został skompromitowany niezręcznymi rozgrywkami personalnymi przy doborze odpowiednich kandydatów.

Rozczarowanie i poniekąd porzucenie złudzeń dostrzega autor komentarza również po stronie opozycji, zwłaszcza w kręgach kierownictwa Solidarności. Zwolnienie więźniów politycznych, pisze *Le Monde*, święcono wprawdzie jako sukces nieustannej presji ruchu opozycyjnego, jednak nadzieje na otwarcie tym samym nowych, szerokich możliwości politycznych okazały się złudne.

Solidarnosc nie spi wprawdzie, pisze komentator, nawiązując do hasła jakim witano wychodzącego z więzienia Zbigniewa Bujaka, ale otrząsnęła się też z sennych marzeń. Tym bardziej, że działanie związku natrafia na rosnące kłopoty natury technicznej. Utworzenie jawnej Rady Tymczasowej, obok pozostającej w podziemiu Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej, komplikuje działanie.

Dodatkowo zamieszanie spowodowało utworzenie rad regionalnych, głównie - z wyjątkiem Warszawy - w rejonach o nie najsilniejszym stosunkowo zapleczu solidarnościowym. Zaplecze to traci na aktywności także gdzie indziej, na terenie podwarszawskich zakładów Ursus. Liczba

placących składki członków spada podobno poniżej 10 procent. Nie należy jednak popadać w przesadny pesymizm. Wyzbycie się złudzeń nie jest bowiem jednoznaczne z wyzbyciem się ideałów, ani nawet zapału w dążeniu do celu.

U niektórych przywódców związkowych zdumiewa wręcz ufnosc, z jaką patrzą w przyszłość, jest to niemal beztronski entuzjazm. Jest to znamienna cecha tego solidarnościowego pokolenia, wiara że narzucony krajowi system nie jest wieczny, a na dzień w którym ustąpi miejsca innemu trzeba być zawnazys przygotowanym.

PIELGRZYMKI PAPIEZA DO POLSKI

5 XII Rzecznik Watykanu potwierdził, że Papież Jan Paweł II udzieli audiencji Jaruzelskiemu w czasie jego wizyty we Włoszech.

Rzecznik dodał, że zawiadomiono o tym władze PRL w Warszawie. Terminu wizyty Jaruzelskiego we Włoszech nie podano jeszcze do wiadomości publicznej. Oczekuje się, że będzie ona miała miejsce w pierwszej połowie 1987.

1 grudnia Jaruzelski wyraził nadzieję, że będzie mógł osobiście zaprosić Papieża Jana Pawła II do odwiedzenia Polski. Jednocześnie jednak pierwszy sekretarz PZPR zastrzegł się, że dla wizyty Papieża wytworzona być musi, jak to określił, odpowiednia atmosfera, co z kolei, jak stwierdził, w znacznym stopniu zależy od stanowiska duchowieństwa polskiego i jego stosunku wobec państwa.

Jan Paweł II pragnąłby odbyć swą trzecią pielgrzymkę do ojczyzny w czerwcu przyszłego roku.

PO POWROCIE

2 grudnia powrócił do Rzymu z Polski arcybiskup Francesco Collasuono, papieski nuncjusz do specjalnych poruczeń i nowy kierownik delegacji watykańskiej do stałych kontaktów roboczych z rządem PRL.

Była to jego pierwsza wizyta w Polsce od kiedy objął swe stanowisko, po wieloletnim wysłanniku papieskim arcybiskupie Luigi Poggi, obecnym nuncjuszu we Włoszech. Pierwsza, zapoznawcza podróż monsignora Collasuono trwała dwa tygodnie. Odwiedził Warszawę, Częstochowę, Oświęcim, Kraków, Gniezno, Wrocław, był na pogrzebie biskupa Jana Zareby we Włocławku oraz na instalacji nowego ordynariusza Gorzowa, biskupa Józefa Michalika.

Nowy nuncjusz odbył rozmowy z Prymasem Polski kardynałem Józefem Glempem i spotkał się z całym Episkopatem, zgromadzonym na swej 217 konferencji plenarnej w stolicy. Z Warszawy udał się na Jasną Górę, witany przez Ojcow Paulinów. Uczestniczył w mszy św., przemawiał w języku polskim, którego znajomość pogłębia. Był poprzednio przedstawicielem Stolicy Apostolskiej w Belgradzie, gdzie poznał już język serbsko-chorwacki, mówi też po rosyjsku.

W Watykanie nie ogłoszono jeszcze żadnego komunikatu o jego powrocie z pierwszej wizyty w Polsce. Jednym z ostatnich punktów programu tej wizyty było spotkanie z premierem Messnerem.

Nie wiadomo też oficjalnie, co było przedmiotem rozmów z władzami. Wolno się domyslać, że dotyczyły one zagadnień, jakie stanowią ostatnio przedmiot dialogu między kościołem i państwem. Jedną z tych spraw jest przygotowanie podróży Papieża Jana Pawła II do Polski podczas krajowego Kongresu Eucharystycznego w czerwcu 87, na który Episkopat zaprosił Ojca Świętego.

Oficjalnie zaproszenie ze strony władz mogłoby nastąpić podczas długo odkładanej wizyty Jaruzelskiego w Rzymie, do której dojsc może wkrótce. Zapewne wówczas dopiero ustalony będzie dokładny program nowej pielgrzymki papieskiej do kraju.

Brak na razie urzędowego potwierdzenia, lecz w dobrze poinformowanych kręgach rzymskich mówi się, iż marszruta tej podróży została w zasadzie uzgodniona i że Ojciec Święty odwiedzi miasta, które od dawna odwiedzić pragnie.

Mówiąc 2 bm do dziennikarzy pozytywnie o zamierzonej wizycie papieskiej, jako mogącej się przyczynić do sprawy pokoju, Wojciech Jaruzelski zrobił zarazem znamienne użycie. Jego zdaniem przyjazd Jana Pawła II wymaga stworzenia odpowiedniego klimatu w stosunkach kościoła z władzami PRL, odpowiedniej postawy duchowieństwa wobec państwa.

Uwaga ta, która brzmi być może jak ostrzeżenie, wymaga bliższego sprecyzowania. Nie wiadomo na razie, jak ją traktować, czy jest to jakiś warunek, czy tylko przejaw propagandowej rutyny. W każdym razie wygląda to na rodzaj znaku zapytania, który ma nadal wisieć nad podróżą Papieża do Polski.

JAN PAWEŁ II O EMIGRANTACH

Dokonczenie ze str. 1

To wszystko szczegóły o których na pewno lepiej dowiecie się jeszcze z innych źródeł, ja tylko pokrótce to wspominać, ażeby podzielić się z rodakami wiadomościami o rodakach na dalekich brzegach świata.

Wszystkich ich proszę o to, ażeby trwali tam gdzie są, pozostając wiernymi dla tych wartości, dla tego dziedzictwa, które wynieśli z ojczyzny i żeby w swoich nowych ojczyznach, a zwłaszcza w Australii, gdzie Polaków jest najwięcej, ponad sto tysięcy, żeby w tych swoich nowych ojczyznach nie zapominali o swojej pierwszej ojczyźnie.

Z kolei tych naszych braci, siostry na emigracji polecam też stale modlitwie, pamięci rodaków w Polsce, kościoła w Polsce, Episkopatu Polski, bo to jest nasza wspólna sprawa. Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus.

GRZYWNY

Czy sądy mają u nas plan do wykonania? Zastanawiał się nad tym w swym programie *60 Minut na Godzinę* Jacek Fedorowicz. Dostrzegł zależność między planem finansowym sądów a wysokością wymierzanych przez nie grzywien. "Ja nie twierdzę, że taki plan ma wpływ na wysokość grzywien, nie. Ja mam zaufanie do sądu i jestem przekonany, że gdyby mi kiedyś kazano zapłacić za coś grzywnę, powiedziałbym 10 tysięcy i dowiedziałbym się, że akurat 10 tysięcy brakowało sądowi do wykonania planu, to ani przez moment bym nie podejrzewał, że w innej sytuacji mogliby mi wlepić tylko 7 do 8 tysięcy".

Od kwietnia 81 roku, kiedy Fedorowicz zastanawiał się nad wpływem wysokości wymierzanych grzywien na wykonanie planu finansowego sądu, grzywiny i opłaty sądowe wzrosły w Polsce kilkakrotnie. Niektórzy publicyści zaczęli zwracać uwagę na niepokojące zjawisko fiskalizacji wymiaru sprawiedliwości. Pomimo oficjalnych zapewnień, że sądy nie realizują żadnego odgorniego ustalonego planu dochodów poprzez nakładanie grzywien, sceptycy pozostali przy swoim zdaniu.

Grzywiny wymierzone w ramach stosowania nowej polityki karnej niewspółmiernie wzrosły w polityce karnej władz. Najłatwiej to zaobserwować na przykładzie kolegiów do spraw wykroczeń. W ramach tak zwanej dekryminalizacji niektórych czynów, będących uprzednio przestępstwami, przeceniono na wykroczenia i w pewnych sytuacjach przekazano do właściwości kolegiów. Za kolportaż i druk, według ustawy odpowiadało się przed sądem, obecnie staje się przed kolegium. Położenie obwinionego przed kolegium jest gorsze od położenia oskarżonego w procesie karnym. Wyroki jakie zapadły przed kolegiami do spraw wykroczeń w

oparciu o artykuły z których do końca października skazywano przed sądami a obecnie przekazano kolegiom, pozwalają wyroznic główne kierunki polityki karnej władz.

Najbardziej zwraca uwagę preferowanie kary grzywny w stosunku do kary aresztu. Obok grzywien do 50 tys. zł dużą rolę zaczyna odgrywać konfiskata mienia, na przykład samochodu, którym przewożono niezależne publikacje, ulotki albo maszyny drukarskie. Ostatnio kolegium we Wrocławiu wymierzyło grzywny po 50 tys. zł Franciszkowi Kosikowi i Stanisławowi Szybie i orzekło przepadek samochodu, którym przewożili niezależne publikacje. Podobnie postąpiło kolegium w Poznaniu, wymierzając karę grzywnien w wysokości 30 i 35 tys. zł w stosunku do Włodzimierza Filipka i Jana Plewy. Zasadzono także przepadek samochodu.

Kolegia do spraw wykroczeń stosują dotkliwą represję finansową, bo do wysokości grzywny skazany musi doliczyć także cenę samochodu. Od takiego orzeczenia, wymierzającego grzywnę, odwołanie do sądu nie przysługuje, lecz tylko do kolegium wyższej instancji. Całe postępowanie przed kolegium jest z reguły skrupulatnie kontrolowane przez milicję. O niespodziankach, które czasem zdarzają się w sądzie, nie ma tu mowy.

Represja finansowa jest tym bardziej dotkliwa, że nikt oprócz skazanego lub jego najbliższej rodziny nie ma prawa uiszczyć wymierzonej grzywny.

Przed zbliżającymi się w grudniu rocznicami, na terenie dwóch przynajmniej województw, lubelskiego i wrocławskiego, wprowadzono tryb przyspieszony. Obejmuje on między innymi wiele politycznych wykroczeń, takich jak np. nielegalne zgromadzenia i zbiegowiska, publiczne zbiórki pieniędzy, używanie sprzętu nagłaśniającego, plakatowanie itp. Tryb przyspieszony sprowadza prawo obwinionego do obrony prawie do zera. Zostaje on zatrzymany doprowadzony do kolegium i skazany w ciągu kilku godzin. Na wniesienie odwołania ma tylko 3 dni.

Błędy i nadużycia popełniane przez kolegia najczęściej występują właśnie w trybie przyspieszonym. Władza tuż przed 5 rocznicą wprowadzenia stanu wojennego nie jest gotowa ryzykować albo dać się zastraszyć antyrządowymi demonstracjami. Po drugie, władza chce na opozycji zarabiać. Po trzecie, stosowanie polityki karnej przyznaje coraz większą rolę kolegiom do spraw wykroczeń. Tak oto w przeddzień 5 rocznicy wprowadzenia stanu wojennego, dochody kolegiów stały się synonimem nowej polityki karnej, reklamowanej jako kolejna szansa, którą władza daje swym przeciwnikom.

RUCH EKOLOGICZNY

Społeczny ruch ekologiczny w Polsce rozwija się tak szybko, jak nigdy dotąd. Szybciej nawet niż w czasach legalnego działania Solidarności, które to czasy dały ruchowi temu początek.

Prasa katolicka zanotowała kolejną inicjatywę kręgów związanych z kościołem. 8 listopada, w klasztorze Franciszkanów w Katowicach odbyło się sympozjum poświęcone problemom ekologicznym. Inicjatorem sympozjum był tarnowski Klub Inteligencji Katolickiej, organizatorem wydział duszpasterski Kurii Diecezjalnej. Impreza odbyła się w miesiąc po opublikowaniu dramatycznego listu pasterskiego biskupa katowickiego, poświęconego problemom ekologicznym Górnego Śląska (List ten drukowaliśmy ostatnio w *Echu Tygodnia*).

Tematyka wygłoszonych podczas sympozjum wykładów była bardzo szeroka i nie ograniczała się do analizy sytuacji środowiska naturalnego w tej części kraju, sytuacji która, jak to zauważono, jest już niezłe udokumentowana. Samo rejestrowanie faktów, jak powiedział jeden z uczestników dyskusji, nie wystarczy. Trzeba je umieć interpretować.

Dokonczenie str. 6

RUCH EKOLOGICZNY

Na seminarium mowiono zatem o ekologii jako o problemie teologiczno-moralnym, o wpływie podstawowych przemysłów chemicznych na skażenie środowiska, na organizm człowieka, o stanie skażenia powietrza nad Śląskiem w odniesieniu do zaopatrzenia tej części kraju w wodę oraz o prowadzonych w kilku regionach Polski badaniach nad świadomością społeczną w dziedzinie zagadnień ekologicznych

Ten ostatni zwłaszcza wykład wzbudził wielkie zainteresowanie i burzliwą dyskusję Stan świadomości społecznej dotyczącej problemów ekologicznych jest, jak się wydaje, jednym z czynników, które złożyły się na obecną dramatyczną sytuację środowiska naturalnego w naszym kraju. Podobną opinię wygłosił niedawno w wywiadzie dla *Trybuny Ludu* szef resortu ochrony środowiska. Gdyby te dwa głosy, głos środowiska katolickiego i głos oficjalny, zabrzmiały wspólnie, wspólnie można by zastanawiać się nad skutecznym działaniem. Ale osoba reprezentująca sfery rządowe poprzestała tylko na stwierdzeniu, że świadomość ekologiczna społeczeństwa polskiego nie odpowiada czasom w jakich żyjemy. Poprzestała na tym stwierdzeniu, nie proponując żadnej konkretnej koncepcji poprawy sytuacji.

Minister natomiast stwierdził na łamach *Trybuny Ludu*, że wywieszanie w miejscach kultu religijnego informacji o stanie skażenia środowiska nie poprawi stanu środowiska w naszym kraju.

Na sympozjum w katowickim klasztorze Franciszkanów mowiono o konieczności przejścia od mowienia i słuchania na temat zatrważającego stanu środowiska do działań, które mogłyby choć trochę zmienić sytuację na lepsze.

Rozwija się w Polsce ruch im św. Franciszka z Assyżu i solidarnościowy

ruch ekologiczny, wzbogacający się o coraz nowe ogniwa regionalne, działają też grupy nie związane z żadnymi strukturami, oparte wyłącznie na wspólnych interesach środowiskowych, na przykład grupy istniejące w Białymstoku.

GDZIE TEN WĘGIEL?

W Zabrze odbyły się ostatnio uroczystości Dnia Gornika. Z tej okazji jeden z komentatorów przypomina, że obecnie przed składami opałowymi w Polsce kolejki stoją dniami i nocami, elektrociepłownie dostają mizerną tylko część tego, co im resort górnictwa obiecał, a tym którzy w mieszkaniach marzną obiecuje się rekompensaty pieniężne.

Na akademii w Zabrze była mowa o zwiększeniu wydobycia węgla, dlaczego więc brak opału? Być może za dużo węgla idzie na eksport.

Według ujawnionych ostatnio oficjalnych danych, do każdej wydobytej tony węgla państwo dopłaca przeszło 40 zł.

PODSŁUCH W AMBASADZIE

4 XII Rząd duński wystosował ostry protest w związku z odkryciem sieci podsłuchu w ambasadzie Danii w Warszawie.

Podczas rutynowej kontroli pomieszczeń stwierdzono, że w kilkunastu pokojach biurowych za instalowane były w sufitach superczułe mikrofony. Minister spraw zagranicznych Danii Jensen powiedział: Wykrycie podsłuchu w ambasadzie naszego kraju, w Warszawie, wyszło na jaw w chwili gdy usiłujemy wraz z rządami innych krajów zachodnich znormalizować stosunki z PRL.

Jakis czas temu odkryto podsłuch w ambasadzie szwedzkiej w Moskwie.

LIST WAŁĘSY

Lech Wałęsa wystosował z okazji 5 rocznicy wprowadzenia stanu wojennego list do Światowej Organizacji Pracy z siedzibą w Genewie.

List adresowany do dyrektora generalnego SOP Francisca Blancharda stwierdza, że dalsze członkostwo PRL w ILO, która jest agencją Organizacji Narodów Zjednoczonych leży w interesie ludzi pracy w Polsce. Wałęsa dodaje jednak, że członkostwo to nie jest nierozdzielnie związane z za-

daniem przywrócenia legalnego statusu NSZZ Solidarnosc, a co za tym idzie pluralizmu związkowego.

List nosi datę 6 listopada do siedziby Międzynarodowej Organizacji Pracy w Genewie dotarł 24 listopada wraz z posłaniem od innych zdelegowanych przed pięć laty związków zawodowych branzowych i autonomicznych.

DEMONSTRACJA

W listopadowym numerze niezależnego pisma *Głos Wolnego Robotnika* znajdujemy informacje o ruchu *Wolność i Pokój*.

W kościele Mariackim w Krakowie, 27 października 86 roku o godz. 18.30, odbyło się nabożeństwo, po którym około 400 uczestników i sympatyków ruchu *Wolność i Pokój* przez 15 minut manifestowało na Rynku Krakowskim. Wzniesiono hasła, m.in. *Nie ma pokoju bez wolności* i transparenty *Wolność i Pokój i Co zrobilibyście aby pomóc Afganizykom?*

Manifestujący rozeszli się w spokoju, pomimo obecności licznych cywilnych funkcjonariuszy SB.

Come and See Our New Larger Store to Serve You Better!

KRAKUS SUPERSAM Meat and Delicatessen

1570 Bloor St. W. 534 2023
(1/2 block west of Dundas St. W.)

• OUR SLOGAN "First Try Then Buy"

W produkcie 100 Kind of Meat Products by Our Highly Qualified European Butchers under the supervision of the Owner (3rd generation in the meat business)

• REMEMBER "No Limit on Purchases"

Grand Opening Specials valid Monday Dec. 15 1986 to Tuesday January 6 1987 while quantities last

SMOKED POLISH KIELBASA 2.99 lb. 1.20 OUR OWN PRODUCTION	WEDEL BITTER MILK CHOCOLATE .89 100g. 80c EUROPEAN IMPORT	HAMS BLACK FOREST VIRGINIA 3.69 lb. 2.50 OUR OWN PRODUCTION	PLUMS IN CHOCOLATE 4.89 lb. 1.20 EUROPEAN IMPORT	ROAST BEEF Ready to Eat 3.79 lb. 2.20 OUR OWN PRODUCTION
VEAL CHOPS AI 3.35 lb. 2.30 ONTARIO FARMS	ROAST BEEF AI INSIDE OUTSIDE SIRLOIN TIP 2.99 lb. 1.00 ONTARIO FARMS	FRESH BACK RIBS 2.49 lb. 2.00 ONTARIO PORK	KIELBASA NO 1 2.99 lb. 1.30 OUR OWN PRODUCTION	FRESH PORK SIDE RIBS 1.69 lb. 1.20 ONT. PORK
CABBAGE ROLLS Ready to Eat 2.80 OUR OWN PRODUCTION	MILK CHOCOLATE with Hazelnuts 1.59 150g. 80c EUROPEAN IMPORT	MEAT PATE HERB COGNAC CIGARILLES MUS HOOM 1.89 lb. 1.80 OUR OWN PRODUCTION	JELLY IN CHOCOLATE 1.89 lb. 1.00 EUROPEAN IMPORT	FRESH COUNTRY HAM 2.89 lb. 1.50 OUR OWN PRODUCTION
CREAM FUDGE CANDY 1.69 lb. 50c EUROPEAN IMPORT	BEEF TRIPE Ready to Eat 2.39 lb. 1.80 OUR OWN PRODUCTION	SHOULDER HAM (BALERON) 2.99 lb. 1.20 OUR OWN PRODUCTION	FRIED BACON Ready to Eat 2.69 lb. 1.50 OUR OWN PRODUCTION	INKA NATURAL INSTANT COFFEE 1.65 250g. HALF PRICE EUROPEAN IMPORT
HOMEMADE BIGOS 1.29 lb. 80c OUR OWN PRODUCTION	SAUERKRAUT IN WINE .79 750ml. 60c POLISH IMPORT	HUNTER'S DRY KIELBASA 3.89 lb. 1.50 OUR OWN PRODUCTION	KRAKUS JAM Assorted Fruit Morello Cherry Plum Butter Black Currant .89 375ml. Jar EUROPEAN IMPORT	SALTED SMALZ HERRINGS 2.29 lb. 1.00 EUROPEAN IMPORT

CHRISTMAS AND NEW YEAR'S SPECIALS From Dec. 22 1986 to Jan. 6 1987

FREE 1987 CALENDAR & 1/2 lb. DELICIOUS CHICKEN LIVERS OR CHICKEN PATE WITH ANY PURCHASE	DELICIOUS TURKEYS IN WINE Ready to Eat 2.39 lb. 12 14 lbs. or Half W. to orders until Dec. 1. th. Depo 11:30	BOROWIK DRY MUSHROOMS 100g. 1 lb. 8.36 EUR. FAN IMPORT	CHRISTMAS HAMS Old Fashioned Style 1.89 lb. 1.20 OUR OWN PRODUCTION
--	--	--	---

POLSKI INSTYTUT NAUKOWY W KANADZIE — TORONTO CHAPTER

Stong College 311, York University, Downsview, Ont
M3J 1P3 TEL (416) 667-3055

Polski Instytut Naukowy, Oddział w Toronto, który organizował wykłady w sezonie 1983/84 w sali Credit Union w Toronto, na tematy z historii i kultury polskiej, obecnie finalizuje wydanie drukiem w języku angielskim "Essays in Polish History and Culture 1986" przygotowane do publikacji przez Prof. Y. Grabowską - Coordinator of Slavic Studies, York University.

Wydawnictwo zawiera następujące autoryzowane monografie:

prof. Adam Podgorecki - Glimpse of Polish Society

dr. John Stanley - The Enlightenment and Partition of Poland

prof. Y. Grabowska - Polish Language after Second World War

prof. Barbara Sharratt - The Role of Literature in Polish History

prof. Barbara Kasinska - Polish Political Culture since World War I

Wydawnictwo ukazuje się z początkiem grudnia br. Obecnie Instytut otwiera przedsprzedaż Essay'ów w cenie \$10.00 za egzemplarz (dodatkowe datki na Fundusz Wydawniczy Instytutu m. l. idziane).

Imię i nazwisko

Adres

Kod poczt.

Zamawiam w przedpłacie egz. "Essays in Polish History and Culture" Załączam czek wystawiony na Polish Institute of Arts and Sciences, Chapter Toronto \$

Zamowienia prosimy adresować do:
Polish Institute of Arts and Sciences,
Stong College 311,
York University,
Downsview, Ontario, M3J 1P3
lub
c/o Z. A. Czudec
21 Thelma Avenue,
Toronto, Ontario, M4V 1X8

POLSKI INSTYTUT NAUKOWY
W KANADZIE

UWAGA! NOWOSC WYDAWNICZA

PRZEGLĄD POLSKO KANADYJSKI — POLISH CANADIAN REVIEW

Dwujęzyczny Miesięcznik popularno naukowy

ATTENTION! NEW PUBLICATION!

POLISH CANADIAN REVIEW

Bi-lingual Popularly scientific Monthly

POZNAJ SWOJ NOWY KRAJ!

UCZ SIĘ ANGIELSKIEGO SZYBKO I ŁATWO!

Do nabycia w lepszych sklepach rozmaitości

LUB ZA PRENUMERATA

Prosimy dzwonić na numer 535 4013

W godzinach 8 00 do 11 00 i 20 00 do 22 00

GET TO KNOW YOUR NEW COUNTRY!

LEARN ENGLISH QUICKLY AND EASILY!

Available in better Variety stores

OR BY SUBSCRIPTION

Please call 535 4013

between 8 00 & 11 00 and 20 00 & 22 00

Z dniem 1-go grudnia 1986 roku

WOJTEK GRABOWSKI

otwiera nowy ekskluzywny zakład
blacharsko lakierniczy pod nazwą:

»TEN AUTO BODY«

Zakład oferuje naprawy pokolizyjne,
lakierowanie i spawanie

oraz

specjalizuje się w naprawie traków.

ZAPRASZAMY!

Telefon: (416) 259-2391

Adres: 144-16-th Street, Toronto, Ontario, M8V 3K1

Szukanie dróg wyjścia z długu

Włoskie zające, francuskie gęsie wątróbki, holenderskie cebulki tulipanów - wszystko to pochodzi z Węgier.

Rencistka Anna Nedaczky z węgierskiego miasteczka Szigetalom chciała dorobic do swojej skromnej renty. Zaczęła zatem warzyć z zioł i korzeni miksturę, przysięgając, że "każdemu lysiejacemu odrosną znowu włosy"

Lata całe otrzymywaną miksturą obsługiwała tylko sąsiadów i znajomych. Kiedy swoją receptę wysłała do państwowego koncernu kosmetycznego celem sprawdzenia, została wysmiana przez dyplomowanych chemików - lecz tylko do 1980 r

Wtedy to, bardziej z litosci i ciekawosci, jedna z państwowych firm kupiła od starej wiesniaczki patent za sumę 3,5 mln forintow i rozpoczęła przemysłową produkcję mikstury. W rezultacie tej transakcji rozpoczęła się gonitwa za srodkiem na porost włosów "Patientia". Sprawą zainteresowało się przedsiębiorstwo handlu zagranicznego "Konsumex" i rozpoczął się eksport na Zachod, wkrótce osiągnięto obrot przeszło miliona dolarow

Dzieje emerytki od zioł, która w międzyczasie zmarła, stały się nawet tematem filmu. Utwor traktuje o zyciu i losie drobnych wynalazcow, którzy mimo stawianych im przeszkod i braku zrozumienia ze strony państwowych biurokratow, swój cel osiągnęli

Film służy jako narzędzie propagandowe, jako nawoływanie do wyzwolenia inicjatywy przeciętnych ludzi. Państwo potrzebuje inicjatywy indywidualnej by pomogła wydzignąć kraj z długow

To niezwykle, w realnym socjalizmie, eksperymentowanie, stało się w międzyczasie konkretnym programem. I tak władze tego 10-milionowego narodu starają się pobudzić fantazję i ducha wynalazczosci zeby wyrównac luki rynkowe, a jednocześnie uzupełnic swój budżet

Program telewizyjny pt "Falkinalom" (propozycje) jest swoistą giełdą tych pomyslow i idei, a jednocześnie jednym z najpopularniejszych na Węgrzech. Z tego programu, kazdy kto ma odwagę i ochotę, może się dowiedziec w jaki sposob można zarobic pieniądze - mozliwie w twardej walucie

Wiele z tych propozycji zostaje zgłoszonych do opatentowania i wykorzystania w produkcji przemysłowej za granicą. Należy do nich np odzyskiwanie białka z odpadow otrzymywanych w czasie procesow przetworczych w rzeźniach. Prawdziwym szlagierem eksportowym stała się maszyna, która sprasowuje pocięte na kawałki zużyte opony z których otrzymuje się nową gumę

Najbardziej znany węgierski wynalazca, w międzyczasie wielokrotny milioner dolarowy, wszedł na rynki światowe

bez pomocy państwa. Jest nim znany na całym świecie Rubik - wynalazca czarodziejskiej kostki, zabawki dla dzieci i dla dorosłych. Tysiące Węgrów pracowało dodatkowo w małych zakładach produkujących kostki, łącznie z wicedyrektorem Banku Narodowego - Janosem Fekete

Węgierska galeria narodowa prowadzi aukcje na których sprzedawane są dzieła sztuki rodzimych artystow z przełomu obecnego wieku. Również państwowa firma "Terimpex" sprzedaje do Francji tysiące ton gęsich wątróbek, które po przerobieniu na pasztety sprzedawane są jako produkt francuski. To samo dotyczy cebulek holenderskich tulipanow, wyhodowanych na ziemi węgierskiej. Produkcja koszernej sliwownicy, nadzorowana przez głównego rabina z Budapesztu, jest następnie eksportowana do Izraela i USA. Emiraty Arabskie są odbiorcą gęsi nad zabijaniem których sprawuje nadzór muzułmanin, bacząc pilnie czy człowiek który to wykonuje jest w tym czasie zwrócony twarzą do Mekki, jak wymaga tego rytuał

Największe jednak dochody przynosi państwu przemysł farmaceutyczny i kosmetyczny. Artykuły te ukazują się na rynkach zachodnich jako cudowne srodki i szybko znajdują nabywcow. Ostatnio robi furorę srodek przeciwko rakowi, pod nazwą "Celadam". Jego wynalazcą jest elektromechanik - Adam Kovac. Nawet

szeft rumunskiej partii należy do grona klientow. Jego produkcja jest częściowo finansowana przez bank światowy

Największym odbiorcą węgierskich medykamentow jest Związek Sowiecki, kupuje bowiem rocznie za 300 mln rubli

Od wielu lat organizuje się na Węgrzech polowania dla zachodnich myśliwych. Poluje się na wszystko, począwszy od bazantow aż do okazałych jeleni. W międzyczasie odkryto, że można także zarobic pieniądze, eksportując żywą zwierzynę dla amatorow łowiectwa. Przewozi się ją statkami lub samolotami

Tysiące zajęcy, setki lisow zmieniają swoje dotychczasowe miejsce życia, by ku chwale socjalistycznej ojczyzny, pozwolić zastrzelic się przez kapitalistow. Każdy zajęc przynosi 50 dolarow zysku, a lis dziesięciokrotnie więcej. Jelenie eksportuje się do Australii i Nowej Zelandii (1000 dol za sztukę), daniela do Szwecji, dziki kaczki i bazanty do Anglii i RFN, a do USA przepiórki

Z powodu dużego zapotrzebowania, większość zwierząt się hoduje i przyzwyczajają się one do ludzi. Myśliwi mają więc kłopot bo same do nich podchodzą

Hoduje się także psy do polowania i uczy w różnych językach wykonywania poleceń. Dyrektor przedsiębiorstwa, zajmującego się eksportem zwierzyny, zapytany czy będzie się także eksportowac

sowy do Aten, odpowiedział zupełnie poważnie "lekkko to nie będzie, ponieważ na Węgrzech jest bardzo zanieczyszczone środowisko, rzadko spotyka się sowy. Gdybyśmy jednak takie zamówienie otrzymali, na pewno wpadłoby nam coś do głowy"

(Zadłużenie Węgier na Zachodzie wynosi 11 miliardow dolarow, przeliczając na głowę mieszkańców, jest to najbardziej zadłużony kraj bloku wschodniego - S C)

Tłum S CECH

Der Spiegel 17 11 1986 r

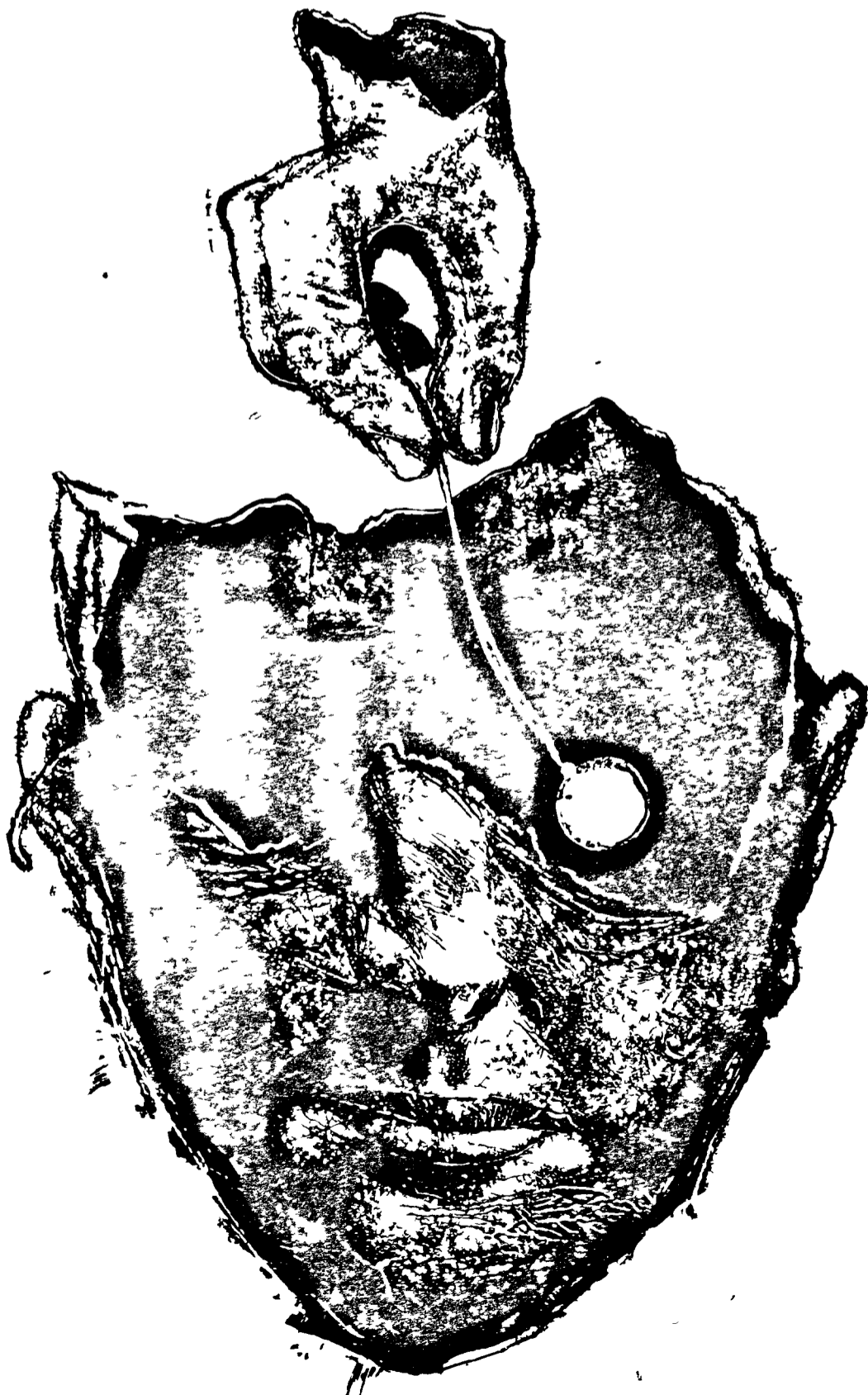
Lista ofiarodawcow Nr 3 od 1 września do 15 października 1986 r

Polish Army Veterans Association	\$ 100 00
M H Sujdak	100 00
Maria Chodorowicz (po raz drugi)	20 00
Edward Jamrog	20 00
Maria Kus	5 00

Razem \$ 245 00

Windsor 20 paz 1986 r

Ogólnopolski Komitet
Zbiórki na Pomoc Polsce
w Windsor, Ontario

UKŁAD SIKORSKI - MAJSKI

30 lipca minęło 45 lat od chwili gdy Naczelny Wódz i Premier Rządu Rzeczypospolitej na Obczyźnie złożył swą sygnaturę na porozumieniu z ZSRR, który reprezentował ambasador tego państwa w Wlk Brytanii Iwan Majski. Relatywnie niski w hierarchii Sowieckiego Komisarjatu Spraw Zagranicznych tytuł parafującego układ oznaczał niezbyt wysoką wagę dyplomatyczną jaką od początku przypisywał rozmiłowany w bizantyjsko-pompatycznej pozłocie protokołów dyplomatycznych Kreml. Nie było by przesadą twierdzenie, że z chwilą gdy wysychł atrament podpisujących, wyspecjalizowana w dialektycznej interpretacji postanowień dyplomacja sowiecka starała się układ naginac na swą korzyść lub wręcz omijac jego postanowienia. Była to ta sama polityka, która doprowadziła do układu z 23 sierpnia 1939 podpisanego przez Ministra Spraw Zagranicznych III Rzeszy J. Ribbentropa i prezentującego ZSRR (wreszcie zmarłego) hrabiego W. Skriabina znanego pod pseudonimem bardziej odpowiednim dla przedstawiciela państwa robotników i chłopów-Mołotowa. Miesiąc później nastąpiło dalsze pogłębienie wzajemnych stosunków w umowie z 28 września określającej wzajemnie wywalczoną granicę w poprzek ziem polskich.

Dzięki czemu "expose" jakie wygłosił Mołotow odnośnie, "bękarta traktatu wersalskiego, który padł pod stalowymi ciosami armii niemieckiej i radzieckiej" miało pokrycie w rzeczywistości co było niebywałym sukcesem dyplomacji sowieckiej charakteryzującej się do dziś rozbieżnością ocen stanów wyimaginowanych w porównaniu ze stanami faktycznymi. Później nastąpił blisko dwuletni okres "miodowy" w kooperacji między państwami socjalistycznymi - tym pierwszym i tym narodowo-socjalistycznym. Dzięki pomysłnemu rozwojowi wzajemnych stosunków nie brakowało ani benzyny lotniczej podczas nalotów Luftwaffe na Anglię ani chleba w kantynach Wehrmachtu, na produkcję którego ochoczo dostarczali ziarna kolchoznicy Kraju Rad, w przeciwieństwie do kraju nie koniecznie radzi z takiego obrotu spraw. Sielanka została brutalnie przerwana o świcie 2 czerwca 1941 w kilka godzin później kiedy ostatni z prototypów "pociągów przyjazni" wiozących w głąb III Rzeszy owoce współpracy przejechał most na Bugu (podobno następnie już czekały na ten podniosły moment lecz wówczas nikomu nieznanymi przezorny armijny komisarz polityczny o nazwisku Brezniew kazał już zatrzymać).

22 czerwca 1941 z sojusznika Hitlera, Kraj Rad stał się wrogiem - wkrótce wyniesionym na ołtarz ofiary przez własną, a i częściowo brytyjską opinię publiczną. Angielska dyplomacja w lot wychwyciła moment (W. Churchill, w pamiętnikach, "jesteśmy uratowani") i nie pytając o zdanie swych dotychczasowych sojuszników zaproponowała bezwarunkowy sojusz Rosjanom, co więcej przemawiała bez żadnych upoważnień czy uzgodnień w ich imieniu (przemówienie radiowe W. Churchilla, które spowodowało protest Min. Spraw Zagranicznych A. Zaleskiego 23 VI 1941, pozostawiony bez odpowiedzi).

Propozycja sojuszu została skwapliwie przyjęta przez napadniętego. W celu stworzenia iluzji zwartości obozu antyhitlerowskiego należało wygasić wszelkie spory między uczestnikami montowanej koalicji. Najpoważniejszym z nich był "spór" jeśli można uzyć tego eufemizmu

Gen Sikorski i król Jerzy V na inspekcji polskich żołnierzy

w odniesieniu do relacji polsko-sowieckich po wrześniu 17-tym 1939. Właściwie obydwie państwa znajdowały się w stanie wojny choć jej formalne wypowiedzenie nie nastąpiło ze strony rządu R. P. Premiera F. Sławoja-Składkowskiego zajętego wówczas bardziej przeprawą przez Czeremosz niż przeprawą z Rosjanami. Nawet już w 1940 w Angers Premier R. P. W. Sikorski stwierdził, że z ZSRR znajdujemy się w stanie wojny - było to w okresie wojny fińskiej. Masowe zsyłki, które w latach 1939-41 objęły ponad 2 miliony obywateli kresów wschodnich nie tylko narodowości polskiej oraz zaginięcie 15 tysięcy "internowanych" oficerów polskich oto dwa przykłady jak sobie na Kremlu wyobrażano rozwiązanie kwestii polskiej. Premier W. Sikorski mając tylko zdawkowe informacje o tym co się działo pod okupacją sowiecką liczy, że z ZSRR można się będzie porozumieć, uważając to państwo za mniejsze zło niż III Rzeszę i gotów był pojsć na ustępstwa oraz na współpracę co uzasadniał w memoriale przekazanym Brytyjczykom jeszcze w 1940 roku.

Sowiecka dyplomacja sparalizowana szokiem nagłego najazdu niemieckiego, a najpewniej brakiem dyrektyw z Moskwy odnośnie postępowania w zmienionych warunkach zdawała się być przez ostatnie dni czerwca 1941 w letargu. Jeszcze 27 czerwca nie posiadano wskazówek odnośnie wszczęcia rozmów z Rządem R. P. - potwierdza to korespondent P. A. T. S. Litauer postać poinformowana choć w poczynaniach dwuznaczna, na podstawie informacji jakie uzyskał od swego ziomka A. Rothsteina kierownika prasowego Ambasady ZSRR.

Strona polska zareagowała już 23 czerwca kiedy to Premier R. P. i Wódz Naczelny W. Sikorski wygłosił przemówienie radiowe pod adresem ZSRR (mocno zresztą zretuszowane czy jak kto woli ocenzone przez Anglików) proponując znalezienie rozwiązania spornych spraw. Już 1 lipca ambasada sowiecka poprzez Min. Spraw Zagranicznych Wlk. Brytanii A. Edena prywatnie zaofiarowała stronie polskiej możliwość utworzenia "komitetu" (?) do spraw opieki nad jencami polskimi, których określono na liczbę 20 tysięcy (Niestety strona polska nie przyniosła fotokopii wydan "Prawdy", "Izwestii" czy "Czerwonej Gwiazdy", gdzie

liczbę jenców polskich szacowano na 300-320 tysięcy) Premier W. Sikorski postawił propozycję postulującą a) unieważnienie traktatów niemiecko-sowieckich z sierpnia i września 1939 oraz innych dotyczących ziem polskich, b) przywrócenie ważności wszelkich umów i układów jakie obowiązywały do 1 IX 1939, c) zwrot wszelkich dóbr materialnych względnie odszkodowania za nie, d) zwolnienie wszelkich uwięzionych i deportowanych obywateli polskich.

5 VII 1941 Rada Ministrów upoważnia Premiera W. Sikorskiego do prowadzenia rozmów (które zresztą od 5 dni prowadzi bez jej placetu). W dniu tym dochodzi do pierwszego spotkania z Ambasadorem ZSRR I. Majskim, który daje wprost do zrozumienia, że powrót do granic z sierpnia 1939 nie wchodzi w rachubę i wobec tego że blokuje on możliwości porozumienia po prostu należy go wykluczyć z negocjowanego układu. Tydzień później 11 VII 41 Moskwa potwierdza, że gotowa jest uznać państwo polskie w granicach "narodowościowych" co jej zdaniem nie musi być wzmiankowane w układzie.

Premier W. Sikorski odmawia i dochodzi do pierwszego impasu, który stara się rozładować Minister A. Eden. Dopuszczenie do brytyjskiego pośrednictwa, które mimo pozorów neutralności i obiektywności oraz sfingowanego dbania o istotę interesów polskich jest błędem strony polskiej gdyż brytyjczycy stają się wkrótce stronniczy w całkowitym i bezprecedensowym promowaniu interesów sowieckich. Wlk. Brytanii zawarła już 12 lipca układ z ZSRR o współpracy i wzajemnej pomocy naciskając wszelkimi sposobami aby jej sojusznicy czynili podobnie.

Dyplomacja R. P. usiłuje wciągnąć w dyskusję także rząd USA, prosząc o deklarację, która by otwarcie stwierdzała, że nie uznaje się żadnych zmian granicznych, jednak do chwili podpisania układu akt ten nie był jeszcze gotowy. 17 lipca Premier W. Sikorski pod naciskiem ministrów K. Sosnkowskiego i M. Seydy wprowadza wzmiankę odnośnie uznawania przez obydwie układające się strony stanu prawnego z lipca 1939. Jednak już dwa dni później pod naciskiem Ministra Spraw Zagranicznych Wlk. Brytanii A. Edena usuwa tę poprawkę nie informując o zmianach Prezydenta R. P. Wlk. Brytanii, że swęj strony zgodziła się regwarantować granice R. P. - jednak w wypadku granicy wschodniej natychmiast skwapliwie

zgodziła się z sowieckim punktem widzenia, że nie przesądzi to w przyszłości stanowiska jakie zajmie rząd J. K. M. w sprawie granic w Europie Wschodniej.

25 lipca 1941 Premier Sikorski informuje Radę Ministrów R. P. że nie jest w stanie uzyskać nic więcej ani u Brytyjczyków ani też u Rosjan, z którymi pośrednio negocjuje, dodając, że ci pierwsi są absolutnie za jak najszybszym podpisaniem dokumentu w jego obecnej wersji. 29 lipca nadchodzi następna niepomysłna wieść z Moskwy, ambasador Wlk. Brytanii S. Cripps także biorący udział w rokowaniach zgodził się na formułkę odnośnie "amnestii obywateli R. P. jacy dotychczas znajdowali się w miejscach odosobnienia na terytorium ZSRR" jakim to eufemizmem określono łagry i miejsca zesłania. Prezydent R. P. W. Raczkiewicz, a także członkowie gabinetu jak minister A. Zaleski, M. Seyda czy K. Sosnkowski skłaniają się do zrezygnowania ze swych funkcji na znak protestu przeciw podpisaniu układu w nie zabezpieczającej interesy polskie formie. Wlk. Brytanii zdobywa się na jeszcze jedną drastyczną formę interwencji, ambasador tego państwa przy rządzie R. P. Dormer, 30 lipca udaje się do Prezydenta W. Raczkiewicza w celu nakłonienia go do zmiany swego stanowiska. W międzyczasie mimo wysuwanych zastrzeżeń odnośnie treści układu Premier Sikorski podpisuje go w zmienionej formie. Nie można tego tłumaczyć wyłącznie naciskami brytyjskimi bądź też niewyrobieniem dyplomatycznym Polaków, pospiech był wskazany w celu ulżenia doli rodaków w łagrach i więzieniach (Sowieci jako gest dobrej woli wstrzymali z chwilą rozpoczęcia rozmów wykonywanie wyroków śmierci na obywatelach polskich uprzednio sądzonych według ustawodawstwa ZSRR, gdzie większość paragrafów zawiera tę karę jako drugą z kolei najstraszniejszą, gdyż pierwszą jest wydalenie z ZSRR), a także obawa, że Sowieci stworzą jakiś komitet z pełniących obowiązki Polaków i z nim podpiszą układ co też się stało lecz równo 3 lata później gdy Armia Czerwona zwycięsko wkraczała na ziemie centralnej Polski, na razie jednak rozstrzygnięciem kierunkiem - obawy te były więc bezzasadne.

Układ anulował umowy sowiecko-niemieckie dotyczące Polski (co było skutecznym uczynionym przez sam fakt wszczęcia działań wojennych 22 czerwca 1941). Obiecywał nawiązanie stosunków dyplomatycznych między dwoma państwami. Zobowiązywał obydwie narody do prowadzenia wspólnej walki z III Rzeszą. Zapowiadał uwolnienie obywateli R. P. (owa niesławna "amnestia" termin wprowadzony przez Retingera i zaaprobowany przez Cripps'a) i utworzenie z nich armii polskiej na terenie ZSRR, a podległej rządowi R. P. w Londynie. Brak wzmianki odnośnie granic polsko-sowieckich w układzie trafnie odczytała prasa brytyjska pisząc, że uznaje on pośrednio zaistniałe zmiany na korzyść ZSRR. Oczywiście nawet gdyby Polakom udało się wprowadzić jakies punkty odnośnie ziem wschodnich zawsze w przyszłości spotkali by się z pokretną interpretacją dialektyczną, która by zaostrzała stanowisko sowieckie w relacji do odnoszonych sukcesów militarnych.

Nawet najbardziej zabezpieczający polskie interesy układ nie byłby gwarantem jego realizacji, wręcz przeciwnie byłoby pewniejsze, że w miarę zbliżania się do ziem spornych Sowieci zrobią wszystko aby zerwać stosunki ze stroną układającą się w lipcu 1941 i narzucić swoje rozwiązania. Dyplomacja sowiecka uznaje tylko wtedy kompromis, jeżeli nie jest w stanie osiągnąć swych celów militarnie. Clausewitz "a rebours" dla którego wojna była kontynuacją polityki za pomocą innych środków, dyplomacja dla Sowieców była wojną w rękawiczkach, której ostatnim argumentem nie tylko w kwestii watykańskiej była ilość posiadanych dywizji, a tych Polacy mieli znacznie mniej.

Krzysztof SOJKA-WILMAŃSKI

MONTREAL
OTTAWA
TORONTO
BUFFALO
NEW YORK
NEW JERSEY
HARTFORD
BOSTON
CHICAGO
DETROIT
LOS ANGELES
SAN FRANCISCO
MIAMI

Théâtre
St-Denis

Berri
1594 rue St-Denis
Informations: 849-4211

Tickets on sale
TICKETRON
counters
Théâtre St-Denis 12h to 21h

TELETRON Credit card purchases: 288-3782

EWA DEMARCZYK

PIANO CONCERTO I
CONCERT PIANO - JACEK DYLLA

PIANO CONCERTO I
CONCERT PIANO - KRZYSZTOF GORNIOWICZ

VIOLON I
VIOLINE - JACEK DYLLA

VIOLONE
VIOLINE - KRZYSZTOF GORNIOWICZ

VIOLONCELLO
CELLO - KRZYSZTOF GORNIOWICZ

VIOLONCELLO
CELLO - KRZYSZTOF GORNIOWICZ

VIOLONCELLO
CELLO - KRZYSZTOF GORNIOWICZ

VIOLONCELLO
CELLO - KRZYSZTOF GORNIOWICZ

VIOLONCELLO
CELLO - KRZYSZTOF GORNIOWICZ

KALENDARZ WYSTĘPÓW

MONTREAL - 8 stycznia 1987, g 20 00,
Theatre St Denis
Inf tel (514) 934-6162, 766-1362

OTTAWA - 9 stycznia 1987, g 20 00,
High School of Commerce Audi-
torium Inf tel (613) 733-9712

TORONTO - 10 stycznia 1987 g 20 00
w Ryerson Theatre, 43 Gerard St
E, Toronto

Bilety do nabycia na terenie Toronto
Głos Polski, 390 Roncesvalles Ave, tel
533-1623
Solarci Pharmacy, 149 Roncesvalles
Ave, tel 536-5452

NASI GÓRĄ - czyli o siedzeniu w pudle

Niejednokrotnie chcąc już samym tytułem skomentować następującą po nim treść popadam po kilku nieudanych próbach w stan niemocy twórczej. Dzisiaj poszło nadzwyczaj łatwo.

Z tą dziwną sztuką nowoczesną to tylko z pozorów same kłopoty i niejasności, bo w gruncie rzeczy proste to to, trzeba się tylko umówić. Toż to przecież wystarczy aby było niezrozumiałe, a już będzie dobre. Jak sobie chory artysta coś tam w swojej biednej głowie źle poukłada to się później z publiką umawia na publiczny zabieg. Jeżeli artysta cierpi na chorobę społeczną wybuch epidemii.

Coż w tym dziwnego, że w chorowitym społeczeństwie są chorowici artyści. Normalnie zdawałoby się. O jakich zresztą ja tutaj chorobach mówię? Przecież to żywe, aż kipi zdrowie. Zebiska zdrowe, białe, cielska wygimnastykowane, zdrowe

Zdrowe babcie o pęczkach wysycigowych klaczy. Młode klacze o mózgu muskułarnym, ale zaraz o czym to ja chciałem? Aha, o teatrze! No właśnie.

Co powiedzielibyście drodzy moi na sytuację, w której przyjeżdża jeden z naszych i od razu się przyjmuje. Z "naszych" czyli "przedstawiciel gorszej ludzkości w ogóle" parafrazując Mrożka. Musi być albo "swoją osobą", albo musi być naprawdę dobry. Gabor Zsigovics od roku 1983 prowadzi założony przez siebie Q Art Theatre proponując nam trzecią z kolei sztukę w wykonaniu jego grupy. Po wystawieniu Trzech Sióstr Czechowa oraz spektaklu opartego na twórczości Brechta przyszła kolej na adaptację noweli japońskiego autora Kobo Abe pt "The Box Man".

"Nowelę tę po raz pierwszy czytałem mieszkając jeszcze na Węgrzech i wówczas powstał też pomysł wystawienia jej na scenie. Idea ta przetrwała ze mną aż do chwili obecnej, kiedy już przeniosłem się do Kanady.

W tym spektaklu podobnie jak i w poprzednich dążeniem autora jest stworzenie niejako nowej formy współzależności pomiędzy aktorami a widownią. Między innymi przez włączenie widzów do sztuki jako jednego z jej elementów z narzuconą im odpowiedzialnością za ostateczny kształt wydarzenia. Gdyby nie istnienie konsekwentnego toku akcji dyktowanego przez literacką formę noweli mielibyśmy do czynienia z czymś o charakterze "działania paraplasytycznego" raczej niż spektaklu teatralnego.

"The Box Man" prezentuje nam postać anonimowego człowieka, który wybiera życie w zamknięciu czterech ścian kartonowego pudła rezygnując z udziału w życiu i staje się tylko jego obserwatorem. Oprócz niego jest inny człowiek, lekarz z zawodu akceptujący w zupełności jego wybór. Obu mężczyzn łączy drugoplanowa w sztuce postać kobiety. Od czasu do czasu pojawia się na scenie w roli komentatora sytuacji ojciec. Scena znajduje się wewnątrz czworokąta otoczonego przez widownię. Każdy z widzów podobnie jak bohater sztuki znajduje się we własnym pudle wyposażonym identycznie w radio, lampę błyskową, obrazki, jedzenie i termos z kawą.

"Ograniczenie przestrzeni do tej wyznaczonej przez ściany pudła ma swoje wielokrotne odpowiedniki w życiu - mówi Zsigovics - od apartamentu, domu czy biura do zamkniętej klatki ludzkiej psychiki".

Wszyscy jesteśmy w pewien sposób przypisani do ograniczonej przestrzeni, czy to pomieszczenia czy naszej świadomości, które są dla nas jedynym wymiarem i powierzchnią na której pewnie się czujemy. Wszystko co widzimy przez otwór wycięty w kartonowym pudle, co jest na zewnątrz jest obce.

W spektaklu wykorzystana została rejestracja video służąca zapisywaniu biegu akcji i powtórkom tych samych fragmentów obok innych wcześniej nagranych. Partycypujący w wydarzeniu widzowie "robią zdjęcia" demonstrując tym samym swoją pudelkową "współ-

obserwację" tego dziania się. Podkreśleniu teatralności spektaklu mają służyć między innymi ubrane na czarno postacie operujące w trakcie spektaklu poszczególnymi przedmiotami i rekwizytami jak animatorzy lalek w teatrze kabuki. Sceny, nazwijmy je "naturystyczne", są niezbędnym, zdaniem reżysera, elementem uzupełniającym naturalność fabuły. No coż. Możemy sobie wobec tego powiedzieć, że przedstawienie to po prostu nie ma słabych punktów. Bo jest nowy pomysł, jest dziwność i schizofreniczna frustracja, teatralna tradycja i nie bojąca się krytyk cnota, która chciałaby być prawdziwą.

Wydaje mi się nawet po to aby nie mieć o spektaklu nic do powiedzenia trzeba go obejrzeć. Ale najważniejsze abysmy zdrowi byli.

DAREK L BARECKI

"The Box Man" - reżyseria i scenografia Gabor Zsigovics, video Eric Beldowski.

4-14 grudnia - Actor's Lab Theatre 155A George St, wtorek - sobota godz 20 30, sobota, niedziela 14 30

MONTREAL

W dniu 19 GRUDNIA o godz 14 00, w Katedrze Królowej Świata w Montrealu, odbędzie się uroczysta Msza Święta za Ojczyznę w związku z piątą rocznicą wprowadzenia stanu wojennego. Prosimy całą Polonię o liczne przybycie.

GDS Montreal
KPK - Q
216-217

KOLEJNY KROK KU ZAPEWNIENIU MIESZKAŃ W ONTARIO

Znaczenie nowego Rent Review System w Ontario dla lokatorów i dla właścicieli domów

Rząd ontaryjski uchwalił ostatnio ustawę *Residential Rent Regulation Act*, która stwarza nowy system rewizji czynszów.

Ustawa oparta jest na porozumieniu osiągniętym przez specjalny komitet składający

się z lokatorów i właścicieli domów, na temat systemu rewizji czynszów w Ontario.

Celem nowej ustawy jest większa ochrona lokatorów oraz stworzenie bodźców zachęcających do budowy nowych domów mieszkalnych.

Oto główne punkty nowej ustawy Residential Rent Regulation Act

- Kontrola i rewizja czynszów zostaje rozciągnięta na wszystkie prywatne pomieszczenia czynszowe w Ontario

- Uproszczona zostaje procedura rewizji czynszów staje się bardziej dostępna - szybsza i konsekwentna

- Wprowadzone zostają elastyczne reguły Rent Review Guideline które będą co roku uaktualniane tak by odzwierciedlały zmiany inflacyjne

- Stworzony zostaje w całym Ontario rejestr czynszów - *Rent Registry* z zapisem maksymalnego legalnego czynszu dla każdej jednostki mieszkalnej na terenie prowincji

- Powstaje nowa komisja *Residential Standards Board* zapewniająca odpowiednie utrzymanie wszystkich pomieszczeń czynszowych w całym Ontario

W sumie nowa ustawa daje pełną ochronę lokatorom a jednocześnie zachęca do budowy nowych obiektów mieszkalnych

Usprawniona i uproszczona rewizja czynszów

Nową procedurę rewizji czynszów zaprojektowano tak aby była szybka - odbywała się w przyjaznej atmosferze i była sprawna. Obecnie spory w związku z podnoszeniem czynszu mogą być rozstrzygane w ciągu 90 dni

Poprzez sieć 21 lokalnych biur *Rent Review Offices* lokatorzy i właściciele domów mogą współdziałać z administratorem kontroli czynszów *Rent Review Administrator*

Administrator ten może organizować spotkania między lokatorami a właścicielami - udzielać im pomocy w skompletowaniu niezbędnych dokumentów oraz jest

Rozszerzenie rewizji czynszów

Poprzednio kontrola czynszów chroniła tylko budynki mieszkalne wybudowane przed rokiem 1976

Obecnie

- Wszystkie prywatne pomieszczenia czynszowe w Ontario są chronione kontrolą czynszów niezależnie od tego czy zostały wybudowane przed 1976 czy po

ogólnie dostępne w celu udzielenia bezpłatnej pomocy co do wszelkich aspektów rewizji czynszów

Oprócz tego każde biuro *Rent Review Office* będzie prowadzić ciągły program seminariów i dyskusji mających na celu uswiadomienie lokatorów i właścicieli o wszystkim co dotyczy rewizji czynszów

Rent Review Guideline

Poprzednio sztywne reguły nie zawsze odzwierciedlały zmiany w warunkach ekonomicznych

Obecnie

- Elastyczne reguły zawarte w *Rent Review Guideline* będą uaktualniane corocznie i opierają się na zmianie kosztów utrzymania typowego - dobrze zadbanego budynku czynszowego

- *Rent Review Guideline* oblicza przeciętne zmiany w kosztach za okres trzech lat - chroniąc lokatorów przed skutkami gwałtownych skoków inflacji

UWAGA: Reguła 4% obowiązuje wstecz od stycznia 1985 do 31 grudnia 1986. Procent podwyżek obowiązujący na rok 1987 zostanie ogłoszony w ciągu 30 dni

Złożenie podania o zmianę czynszu daje początek uproszczonej procedurze

Administrator *Rent Review Administrator* posługując się jasnymi i zwięzłymi przepisami nadzoruje procedurę od początku do końca

Zarówno dla lokatora jak i dla właściciela najwazniejszym aspektem usprawnienia będzie przyjęcie kosztów utrzymania *operating costs* w ustalonej wysokości. Rezultat - usunięcie długich sporów między lokatorami a właścicielami na temat kosztów utrzymania i prowadzenia domu czynszowego

Aby ułatwić dostęp do administratora - wszystkie 21 biur *Rent Review Offices* w prowincji będą otwarte w godzinach dogodnych dla publiczności

Rejestr czynszów

Poprzednio sprawdzenie czy czynsz jaki płaci za wynajmowane pomieszczenie jest legalny nie było dla lokatora rzeczą łatwą

Obecnie

- Skomputeryzowany rejestr czynszów *Rent Registry* zanotuje maksymalny legalny czynsz jaki można pobierać za każdą jednostkę czynszową w prowincji. Informacje będzie uaktualniana corocznie zgodnie z podwyżkami czynszu ustalonymi przez nowe reguły

- Właściciele budynków mieszczących powyżej szesnastu jednostek czynszowych będą zgłaszali informacje pierwszy - właściciele małych budynków uczynią to później

- Większość właścicieli będzie musiała się rejestrować tylko raz

- Właściciele którzy pierwszy zostaną wezwani do zarejestrowania się zgłoszą w rejestrze czynsze faktycznie pobierane za każdą jednostkę czynszową 1 lipca 1985

Odwołania Lokator lub właściciel niezadowolony z decyzji podjętej przez administratora

nie będzie się mógł odwołać do komisji *Rent Review Hearings Board*

Nie będzie się pobierał opłat za odwołania

Normy utrzymania

Poprzednio czynsze mogły iść w górę nawet wtedy gdy obniżał się poziom utrzymania budynku. Obecnie

- Komisja *Residential Rental Standards Board* ustalił godziwe normy zapewniające odpowiednie utrzymanie czynszowych jednostek mieszkalnych w Ontario

- Niestosowanie się do tych norm może doprowadzić do zawieszenia lub przepadku podwyżki czynszów

Dostępna jest pełna informacja

Nowa ustawa wprowadza duże zmiany prawne dotykające zarówno lokatorów jak i właścicieli w całej prowincji

Wprowadzenie w życie tych postanowień rozpocznie się natychmiast i zostanie ukończonych 2 lutego 1987

Kto chciałby otrzymać bardziej szczegółowe informacje proszony jest o wypełnienie i wysłanie poniższego kuponu

MINISTRY OF HOUSING
RENT REVIEW DIVISION
4TH FLOOR, 777 BAY STREET
TORONTO, ONTARIO M5G 2E5

Send me a copy of the guide to Ontario's new Rent Review System

NAME _____

ADDRESS _____

CITY _____

POSTAL CODE _____

- Informacja z komputerowego rejestru będzie bezpłatna i będzie ją można otrzymać przez telefon

Ministry
of
Housing
Ontario Hon. Alvin Curling, Minister

Send today for your guide to Ontario's new Rent Review System

Urodził się w roku 1926 w Krakowie. W latach 1945-46 studiował w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie w pracowni prof. Zygmunta Radnickiego, a następnie w latach 1946-51 w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie w pracowni prof. Aleksandra Rafałowskiego. Od roku 1953, jako członek ZPAP bierze udział w wystawach okręgowych, ogólnopolskich i innych. Jest współorganizatorem i uczestnikiem wystawy "Arsenal" w roku 1955. Uczestniczył w wystawach za granicą. Za wystawiane prace otrzymuje wyróżnienia. W roku 1966 organizuje indywidualny pokaz swoich prac. Obrazy i rysunki znajdują się w zbiorach Muzeum Narodowego w Warszawie, Muzeum Narodowego w Szczecinie, Muzeum w Płocku. Zakupione zostały przez Ministerstwo Kultury i Sztuki i inne instytucje. Zajmuje się także twórczością z dziedziny sztuki monumentalnej. W roku 1975 zostaje laureatem nagrody im. Jana Cybisa.

Poddaje się urokowi, jak każdy artysta, wielorakiej fali sztuki. Przypina pineską do ściany pracowni fotografię rzeźby Wicinskiego i reprodukcję mistycznego obrazu Zurbarana. Przypina też wycinek z gazety, podobiznę Borowskiego, własną notatkę. Jest otwarty w gustach na wszystko co dobre i nie kłamliwe, na wszystko co intencyjne, choćby nawet miało pozór delikatnego. Nie wiadomo czy przeżył kiedyś w wyobraźni tragicomiczną pogon za idealnym, tym właśnie, jedynym artystą, który tylko przez figiel losu nie podpisuje swych dzieł. Jan Dziędziora. Wiadomo natomiast, bo widac to w jego utworach, że przeżył rezygnację ze szczęścia. Jest zdany na siebie.

JAN DZIEDZIORA

"Martwa natura z chlebem"

olej płotno 90x112 1983/84

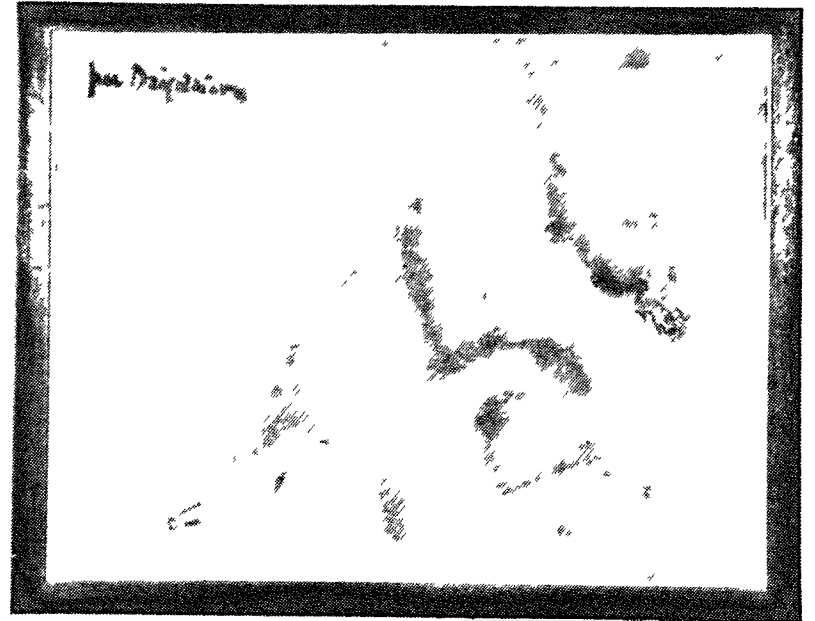
Wystawa polskiego malarstwa
współczesnego

"Sztuka Niepokornych"
otwarta będzie w Toronto
w Credit Union
przy Roncesvalles Ave
12, 13 i 14 stycznia '87

W godzinach od 4 po poł
do 10 wieczorem
Wstęp wolny

SZTUKA NIEPOKORNYCH

"Sztuka niepokornych", to cykl prezentujący polskich artystów, którzy odwagili się przemówić w obronie więzionych i prześladowanych. Teksty zawierające materiały biograficzne i fragmenty recenzji będą ukazywać się w najbliższych numerach, by później wejść do katalogu przygotowywanej wystawy.

Szykany za wieniec

W drugą rocznicę śmierci ks. Jerzego Popiełuszki w Warszawie odbyła się msza poświęcona Jego pamięci. W uroczystej mszy wzięło udział ponad 30 tys. wiernych.

Oprocz wienców i kwiatów składanych przez delegacje z całej Polski znalazł się wieniec złożony w imieniu grupy "Przyjaciele Solidarności" z Kitchener, Ontario. Wieniec złożyła pani Maria S., która podczas mszy polowej w intencji ks. Jerzego spotkała się z Bujakiem, Lisem, Michnikiem i Chrostowskim.

W kilka dni później pani Maria udała się w drogę powrotną do Kanady. Podczas odprawy celnej na lotnisku Okęcie p. Maria miała jeszcze okazję zbliżyć się do kwintesencji polskiej codzienności - do niekompetencji, chaosu i zwykłej nieuprzejmości. Okres czasu w którym PANIE CELNICZKI ustalały wysokosc opłaty celnej (w dolarach) bagażu p. Marii przeciągał się tak długo, że samolot

LOT-u wystartował z Warszawy z 30-minutowym opóźnieniem, lecz jednak bez p. Marii.

Następnego dnia Urząd Celny okazał się łaskawy i zadowolony z 100 tys. zł oraz \$20. Tak więc p. Maria szczęśliwie wsiadła do samolotu, który tym razem czekał na nią tylko 20 minut.

Czy można wysnuć wniosek, że jeżeli chce się spokojnie i terminowo opuścić Polskę to nie należy wieszać wienców w miejscach dla systemu szczególnie drażliwych, a tym bardziej nie spotykać się z osobami, które są dla systemu niewygodne.

A może wszystko to przypadek?

Przypadek, który jest codziennością w systemach totalitarnych, tak jak po prostu, zwyczajnie, pewnego dnia bohater Procesu F. Kafki, Józef K. został aresztowany.

Z A R

PROCES TORUŃSKI WIDZIANY Z BLISKA ...

Nikomemu nie trzeba przypominać tych dni, kiedy w Sądzie Wojewódzkim w Toruniu toczył się proces sądowy przeciwko zabójcom księdza Jerzego Popiełuszki. W tym czasie opinia światowa żywo interesowała się wydarzeniami, jakie miały miejsce na sali szczególnie strzeżonego przez specjalne oddziały Sądu w Toruniu.

W nielicznej grupie uczestników - obserwatorów zachodnich był dr Siegfried Lammich, pracownik Instytutu Max-Plancka we Freiburgu, autor obecnie wydanej książki w języku niemieckim i tłumaczeniu na j. polski ("Der Popiełuszko-Prozess" Wyd. Verlag IGFM, Kaiserstr. 72, D-6000 Frankfurt/Mein. "Proces przeciwko zabójcom księdza Jerzego Popiełuszki - relacje obserwatora i dokument" Wyd. Polonia Book Fund Ltd, 8, Queen Annes Gardens London W4 1TU England).

Dr S. Lammich specjalista od prawa karnego PRL, znający biegle język polski (urodzony na Górnym Śląsku) na proces toruński pojechał z ramienia Międzynarodowego Towarzystwa Praw Człowieka (IGFM) z siedzibą we Frankfurcie n/Mein.

Udział w tym, jak sam określił "historycznym i bez precedensu procesie" pozwoliło na zebranie bogatego materiału określającego genezę okrutnego mordu polskiego kapłana, kapelana "Solidarności".

W komentarzu, autor książki podaje wiele uchybień a może z gory ukartowa-

nych posunięć procesowych sędziego Artura Kujawy. W tym "procesie - spektaklu" albo inaczej określając "teatrze okrucieństwa" S. Lammich odnotował "zesłzgi procesowe" zmierzające do zamiany procesu przeciwko ks. Jerzemu Popiełuszce i Kościołowi w Polsce.

Książka - dokument opracowana przez dr S. Lammicha ma niezaprzeczalne znaczenie dla współczesnej historii, zwłaszcza dla tej części, w której omawia się metody działania władzy totalitarnej.

Biskup Augsburga dr Józef Stimpfle we wstępie do tej książki m.in. napisał: "Niechaj przede wszystkim wolna część Europy nie zapomni o ofiarach przemocy i zniewolenia".

Dla poszukiwaczy prawd historycznych książka dr S. Lammicha jest poważnym źródłem wiedzy o procesie toruńskim widzianym z bliska. Książka do nabycia u wydawców oraz w księgarni "Głosu Polskiego" w Toronto.

KOMUNIKAT

Kongres Polonii Kanadyjskiej Okręg Toronto i SPK Koło N° 20 zapraszają na KOLACJĘ WIGILIJNĄ samotne rodziny i pojedyncze osoby we środę 24 grudnia o godz. 6 wieczorem w domu SPK (206 Beverely Street) Koszt Kolacji \$8 od osoby. Prosimy zgłaszać się do biura informacyjnego, tel. 979-9634 do dnia 19 grudnia 1986.

KPK Okręg Toronto
i SPK Koło N° 20

Dokonczenie ze str 1

czenie pracodawcy o wysokości zarobków zapraszającego

III Paszport

IV Dwie fotografie

V Jeśli jest zatrudniona, osoba zapraszana musi też przedstawić w kanadyjskiej ambasadzie pismo od swego pracodawcy w PRL stwierdzające, że otrzymała urlop z zakładu pracy

W ambasadzie osoba zapraszana poza tym musi wypełnić kwestionariusz podania o wizę

Jak długo czeka się na wizę?

Mr Collange powiedział, że jeśli osoba zaproszona ma ze sobą wszystkie niezbędne dokumenty, to obecnie, w sezonie zimowym, ambasada jest w stanie wydać wizę jeszcze tego samego dnia. Latem, kiedy jest o wiele więcej podan, bywa że trzeba na wizę czekać dłużej. Lecz nawet latem ambasada stara się załatwić podanie o wizę w tym samym dniu, w którym otrzymała podanie

Pierwszeństwo w załatwianiu wiz daje ambasada osobom zamieszkałym poza Warszawą

Ile wydaje się wiz?

Mój rozmowca powiedział, że przeciętnie każdego miesiąca ambasada wydaje tysiąc wiz na odwiedzenie Kanady

W miesiącach letnich bywa, że w ciągu jednego dnia wpływa 100-200 podan o wizę na wizytę w Kanadzie

Oprocz tego ambasada wydaje około tysiąca wiz imigracyjnych w ciągu roku

Ile podan o wizę na wizytę w Kanadzie zostaje odrzuconych przez ambasadę?

Odpowiedź brzmiała nie więcej, niż 5%

Na jakich podstawach ambasada załatwia odmownie podania o wizę na wizytę?

Odpowiedź Występujący o wizę musi przekonać urzędnika wizowego, że będzie przebywał w Kanadzie tylko chwilo-

wo, przez pewien czas i że naprawdę ma zamiar powrócić z Kanady do Polski. Opinię o tym wyrabiamy sobie na podstawie rozmowy z tą osobą (interview), korzystamy przy tym z doświadczenia, jakie mamy w tych sprawach, bo rozmawiamy z setkami takich osób

Rozmowca moją dodał następnie, że jego sekcja wizowa pozostaje w kontakcie z Immigration Centre w Kanadzie w tych sprawach i otrzymuje informacje, na przykład o tym, że osoba która otrzymała wizę na odwiedzenie w Kanadzie złożyła podanie o pobyt stały. Dodał: Tak więc na podstawie naszych doświadczeń wyrabiamy sobie przekonanie, że w pewnych przypadkach osoba (starająca się o wizę) prawdopodobnie nie powróciłaby z Kanady i dlatego musimy powiedzieć - nie

W jakim języku musi być napisane oświadczenie, że się zaprasza kogoś na wizytę do Kanady?

Mój rozmowca powiedział, że nie ma nic przeciwko oświadczeniom napisanym po polsku, ale że w Kanadzie zazwyczaj znajduje się notariuszy francuskich albo angielskich

A oto przykład listu-oświadczenia, w którym hipotetyczny Jan Kowalski, zamieszkały w Kanadzie, zaprasza swą babcię Anielę Kowalską, zamieszkałą w Polsce

Ja, Jan Kowalski, urodzony 31 stycznia 1951 roku, zamieszkały przy 174 Maria Street, Toronto, Ontario zapraszam swoją babcię Anielę Kowalską, urodzoną 13 grudnia 1911 roku, zamieszkałą w Pabianicach, przy ul. Kaczej 3 na okres trzech miesięcy, w celu odwiedzenia mnie i licznej naszej rodziny w Kanadzie. Zobowiązuję się pokryć wszelkie koszty związane z wizytą, w tym mieszkanie, wyżywienie, opiekę lekarską i podróż do Kanady w obie strony

(Nowe przepisy obowiązują od 1 listopada)

ECHO TYGODNIA ROZMAWIA Z AMBASADĄ KANADY W WARSZAWIE

Wystawa Prac Artystycznych Anieli Falkowskiej-Madsgaard

w Domu Kombatantów, Koło SPK Nr 20
przy 206 Beverley Street, Toronto, Ont.

w dniach 11 i 18 grudnia 1986r
między godz. 1900-2200

ceny eksponatów obniżone o 25%

ANDRZEJ

z Warszawy

ZAPRASZA

do swojego nowo otwartego Salonu Piękności
"Paris Studio"

oferując swoje usługi fryzjerskie i kosmetyczne
przy dobrej muzyce i dobrej atmosferze

2007 Bloor St W, Toronto (Subway Station Runnymede)

2 minuty w stronę High Park

TEL 766-0660

214-226

INSTITUTE OF TECHNICAL ZAWOD SPAWACZA (WELDER)

możesz zdobyć w ciągu 1 tygodnia do 6 miesięcy w zależności od twoich wstępnych wiadomości

KWALIFIKOWANY SPAWACZ ZARABIA W KANADZIE 8 20 \$ na godzinę I NIE MA PROBLEMU ZE ZNALEZIĆ NIEM PRACY

Zdobycie potrzebnych uprawnień spawalniczych zapewni ci udział w KURSACH organizowanych przez naszą SZKOŁĘ TECHNICZNA Adres 734 KIPLING AVE TORONTO TELEFON 255-2369

Prowadzimy kursy w zakresie nauki czytania rysunku technicznego w j. angielskim (BLUEPRINT READING) i praktyczną naukę technik spawalniczych MIG TIG ARC. Uczymy spawac Stal aluminium stale specjalne i nierdzewne (Stainless Steel) rury (pipe) i konstrukcje (structural welding) CWB MCCR pressure tickets (CI 69) etc

Przy ograniczonych środkach można na cel nauki zawodu łatwo uzyskać pomoc Rządu poprzez Urząd Imigracji i Zatrudnienia

213-225

KINGSWAY MEAT PRODUCTS AND DELICATESSEN Ltd.

HUBERT WESIERSKI, IVAN GRGIC
2342 Bloor St West Toronto
TEL 762-5365

ZAWIADAMIJA

całą Polonię o wznowieniu najwyższej jakości produkcji wędlin oraz mięsa, wykrojonego na życzenie klienta

Posiadamy również wysokiej jakości wyroby garmazeryjne oraz delikatesy
CENY KONKURENCYJNE

214-226

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

FINANCIAL PLANNING - UBEZPIECZENIA
Life Insurance - na życie • Disability - chorobowe

• Mortgage - hipoteczne • Business - handlowe

• RRSP, Annuity - emerytury

SOLIDNIE, TANIO I SZYBKO

Po bliższe informacje proszę dzwonić

Andrzej Krysiak

TEL Biuro 226-6515, dom 247-8326

180

ADWOKACI I KONSULTANCI

DIVORCE AID
ROZWOD

BEZ ADWOKATÓW

290 dol dla małżeństwa bezdzietnego
390 dol z dziećmi

Informacje 226-0335
KAROL BELDOWSKI

**LECH
W. PRUSIŃSKI**
Immigration Consultant

Porady w sprawach emigracyjnych
Bezpłatnie tylko we wtorki - godz 12-7
Prosimy o telefoniczne uzgadnianie wizyt

Biuro 192 Garden Ave.
TEL.. 588-1659

**JULIA
DZIWIŃSKA LL M**
Adwokat z Polski z długoletnią praktyką
TEL (416) 864-1182
od 4 do 7 po południu

Udziela porad i pomocy we wszelkich sprawach na terenie Polski m.in. małżeństwa przez pełnomocnika, rozwody w Polsce, wszelkie notarialne pełnomocnictwa do Polski, notarialne kupna i sprzedaże domów, gruntów i mieszkań, dzierżawy spadki i inne sprawy majątkowe w Polsce, pisanie pism do polskich sądów i urzędów, sprawozdanie krewnych i odwołania od odmowy wydania paszportów, tłumaczenia dokumentów

Biuro Polish Consulting Bureau
618A Queen Street West,
Toronto, Ont M6J 1E4

BIURO POMOCY SPOŁECZNEJ

30 Marmaduke Str
(budynek szkoły HOWARD PARK)
TEL 533-9471

Czynne poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki, godz 10 00-4 00
POMOC I PORADY WE
WSZYSTKICH SPRAWACH
Legalizacja dokumentów
i uwierzytelnianie podpisów

Adwokat
Specjalista

w sprawach kryminalnych
**KRZYSZTOF
PREOBRAZEŃSKI**

99 Charles St East
TORONTO, Ont M4Y 1V2
TEL 964-1717
Res 537-8842

MIRROR IMAGE TRANSLATIONS

Jan Weinsberg
**T Ł U M A C Z
PRZYSIĘGŁY**
309 Crichton Street,
OTTAWA, K1M 1W3
Tel (613) 741-8680

172 183

LESŁAW SOSNOWSKI
Mgr Prawa (Uniwersytet Warszawski)
Bachelor Of Law (University of Ottawa)

ADWOKAT - NOTARIUSZ
Firma adwokacka pod nazwą
SOSNOWSKI, McNUTT
1445 Woodroffe Ave NEPEAN
(Ottawa)

TEL (613) 727-5662
Porady prawne i korespondencja
po polsku i po angielsku

CINEMATIC

Produkcja filmów
VIDEO

Najwyższej jakości,
po najniższej cenie -
to najlepszy sposób na ocalenie
niepowtarzalnych chwil
743-8142

HALINA BARANOWSKA

MA/ATIC

Ubezpieczenia wszelkiego rodzaju
Biuro 622-1115, dom 746-5270

Nowy punkt sprzedaży

Echa Tygodnia

BAŁTYK

DELICATESSEN

Specjalność - polskie jedzenie

96A Rectory St,

LONDON, ONT N5Z 1R5

TEL (519) 434-4025

BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i informacji
w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu
posiadłości w Burlington, Hamilton
i okolicach

Prosimy dzwonić

Alec Murray Real Estate Co. Ltd
(416) 639-8004 - czynny całą dobę

TEL domowy (416) 632-8119
1259 Brant St, BURLINGTON, L7P 1X7

Luksusowe mieszkanie w Warszawie do sprzedania

Warszawa-Srodmieście, osiedle w parku, mieszkanie własnościowe, komfort, 2 pokoje, kuchnia, łazienka, balkon, telefon! Oferty proszę kierować na adres W Krężel, 174 Maria St, Toronto, Ont M6P 1W4

216-217

Ciąg dalszy z poprzedniego numeru

LESZEK SZUMAN

CO MYŚLEĆ O ASTROLOGII?

Ciąg dalszy
z poprzedniego numeru

Większość ludzi uważa astrologię za coś w rodzaju wiedzy tajemnej. Wynika to z nieznaności rzeczy. I tak np. jeżeli astrolog powie jakiejś kobiecie, że w pewnym okresie swego życia szczególnie łatwo będzie mogła zajść w ciążę, to taka "przepowiednia" nie jest wynikiem jasnowidzenia lub jakichś tajemnych praktyk. Astrolog widzi po prostu, że w określonym czasie będzie organizm tej kobiety szczególnie podatny na zapłodnienie. Lecz jest chyba rzeczą oczywistą, że jeżeli kobieta w tym czasie będzie żyła samotnie, to do zadanej ciąży nie dojdzie.

A na czym polega takie "zagrożenie"? Otóż skutkiem pewnych konfiguracji planet względem siebie i Ziemi może zwiększyć się czynność niektórych gruczołów dokrewnych, zwiększy się produkcja hormonów.

Fakt wpływów planetarnych na gruczoły dokrewne nie ulega najmniejszej wątpliwości.

Astrologia nie jest nauką dla wszystkich, choćby ktos nawet miał tytuł naukowy. Wymaga ona rozległych kwalifikacji, o czym już wspomniano. Zasadnym z powodów jej niepopularności w niektórych sferach jest okoliczność, że każda epoka ma swe własne poglądy i ośmiesza to, co nie da się pomieścić w ramach aktualnych przesądów zbiorowych.

Nie raz czyta się o tym, że odkrycie Kopernika za dało podobno cios śmiertelny całej wiedzy astrologicznej. To jest nieprawdą! Dzieło Kopernika z astrologią nie ma nic wspólnego. Jest to mylne twierdzenie ignorantów nie znających zagadnienia. Natomiast inkwizycja przesładowała astrologię zaciekle.

Do głównych zarzutów, jakie stawia się astrologii, należy fakt, że gwiazdozbiory Barana, Byka, Bliźniąt, itd. nie znajdują się obecnie tam, gdzie były przed dwoma tysiącami lat. I co z tego? - Zarzut ten, jak większość zarzutów skierowanych przeciw astrologii, polega na nieznajomości przedmiotu. Astrologię gwiazdozbiory w ogóle nie interesują. Astrologia dzieli ekliptykę na 12 odcinków po 30 stopni każdy. Kiedyś pokrywały się one mniej więcej z gwiazdozbiorami, lecz nigdy zupełnie. Mają one bowiem różne szerokości, od 20 do 40 stopni.

Astrologia mogłaby owe 12 znaków zodiaku, którymi operuje, tak samo ponumerować lub oznaczyć literami alfabetu. Chodzi tu bowiem o dokołaziemskie sfery energetyczne, a nie jakieś gwiazdy oddalone o setki lat świetlnych.

Wszak określenia "zwrotnik Raka" i "zwrotnik Koziorożca" odnoszą się do znaków zodiaku, a nie do gwiazdozbiorów.

Może warto przytoczyć tu anegdotę o Newtonie, którego astronom Herschel, odkrywca planety Uran, chciał kiedyś wciągnąć w dyskusję ośmieszającą astrologię.

- Nie będę z panem rozmawiał na ten temat - rzekł Newton - ja bowiem to zagadnienie studiowałem, a pan nie. Trzeba wiedzieć, że Newton na strologii znalazł się bardzo dobrze, co dziś nasza oficjalna nauka wstydliwie przemilcza.

Także Kepler był dobrym astrologiem, pisał na ten temat książki. Liczne manuskrypty jego znajdują się w British Museum.

Dosć znana jest humorystyczna wręcz anegdota z tej dziedziny. Pico de Mirandola, uczonej średniowiecza (1463-1494), napisał 12-tomowe dzieło przeciw astrologii, udawadniając - jak mu się zdawało - że to wszystko jest bzdurą. Niestety, zmarł dokładnie w czasie przepowiedzianym mu przez astrologów.

Nasi nowoczesni historycy starannie ukrywają fakt, że Kopernik był także znanym w Europie astrologiem. Wspominają o tym Luter (Martin Luther Tischreden wyd. V Walch Halle 1743 str. 2260) oraz kilku współczesnych Kopernikowi, a także późniejszych autorów, jak Sculteti, biskup Marcin Kromer i Voigt (list sławnych uczonych itd.).

Działania wpływów

Już bardzo dawno zaobserwowano, że ludzi można podzielić z grubsza na dwanaście zasadniczych grup charakterologicznych, w zależności od tego, kiedy się urodzili, w którym dniu roku. Oczywiście rzecz, że cechy tych dwunastu typów są "zamazane", niedokładne, i ulegają silnym modyfikacjom indywidualnym, zaś podział sam jest trochę prymitywny.

Otoż grupy te mają rzekomo mieć pewien związek z pozornym położeniem Słońca w dwunastu znakach zodiaku. Nowoczesni astrologowie przypuszczają jednak, że cechy owych poszczególnych typów ludzi zależne są od położenia Słońca w pewnych odcinkach lub sektorach ziemskich pól energetycznych.

Do niedawna jeszcze jawnie śmiano się z tego twierdzenia astrologów. Ostatnio jednak statki kosmiczne i sondy wykryły dwie strefy energetyczne na obwodach dla astrologii najważniejszych, tak że homeryczny śmiech z powodu astrologów cichnie.

Nie ulega wątpliwości, że wpływ planet na ludzi jest pośredni, pobudzający lub hamujący.

Nie należy go rozumieć tak, jak na przykład działanie promieni pozafioletowych, opalających skórę. Raczej można by porównać człowieka do robota, nastawionego tylko na odbiór niektórych fal. Tym szczególnym nastawieniem, ściśle indywidualnym, są konstelacje planet lub aspekty między nimi a Ziemią, jakby zakodowane w człowieku jako charakter, usposobienie, skłonności do chorób i in. Takie sytuacje astronomiczne, powtarzające się później w takich samych lub w podobnych kombinacjach, wywołują w ludzkiej psychice jakies rezonanse, dziś jeszcze nie wytłumaczalne, co w konsekwencji powoduje różne, często możliwe do przewidzenia reakcje, dające się określić i ująć w "przepowiednie", nie raz bardzo trafne.

Proba wyjaśnienia

Jeżeli chodzi o naukowe wyjaśnienie wpływów astrologicznych, to nie możemy dziś jeszcze powiedzieć nic konkretnego. O przypuszczeniach i domysłach, może nawet bardzo trafnych i słusznych, mówić jeszcze nie pora. Wiemy tylko, że na naszą kulę ziemską działają różne energie.

W biegu dookoła Słońca, Ziemia jest powiązana niewidzialnymi niemi siłami, które dopiero od niedawna są przedmiotem badań fizyków.

Te kosmiczne wpływy energetyczne można podzielić z grubsza na grawitacje, pola magnetyczne i pola elektryczne. Należy również wymienić kosmiczne promieniowanie elektro-magnetyczne jako rodzaj źródła energii.

Przypuszcza się, że wpływy astrologiczne wynikają z odchylen ciężarów grawitacyjnych, ze zmian wypadkowych sił, tworzonych przez zmieniające się układy planet względem Ziemi.

Za tym przypuszczeniem przemawia fakt, że indywidualne działanie planet jest - zdaniem astrologów - zneutralizowane lub co najmniej silnie osłabione, kiedy przechodzą one przed lub poza tarczą Słońca, którego wpływy wówczas dominują.

W każdym razie istnieje bezsprzecznie jakaś wewnętrzna harmonia świata, w którą wpleciony jest człowiek.

Nieprzenikalna masa naszego ciała wynosi jakiś tysięczny ułamek bilionowej części, reszta zaś to wirujące i drgające cząstki atomów w polach elektromagnetycznych.

Nasze postępowanie wynika pośrednio z przemian chemicznych w naszym organizmie, a te z kolei są powodowane zmianami strukturalnymi wspomnianych sił.

Wiemy, że wszystko, co się dzieje w przyrodzie, to przejawy energii. Na tej drodze więc trzeba w przyszłości szukać wyjaśnień wpływów astrologicznych, znanych ludzkości od tysięcy lat. Cudów bowiem na świecie nie ma. Istnieją natomiast rzeczy i zjawiska, dziś jeszcze niewytłumaczalne. Ponieważ wiele takich zjawisk jest niezgodnych z tymi prawami natury, które nam się udało już poznać, chętnie się ignoruje rzeczy, które "nie mają prawa" być.

Dalszy ciąg
w następnym numerze

11 - 17 grudnia

HOROSKOP

BARAN

Sam twierdzisz, że nie wiesz od czego zacząć. Wszystko na raz Cię pochłania i pasjonuje, a także otoczony będziesz miłymi ludźmi z których wielu oddarzy Cię sympatią, ale i trochę znuży. Przy tym pojawi się ktos na horyzoncie, na kim będzie Ci szczególnie zależeć. Może będziesz dla niego wykonywać wymarzoną pracę, a może to będzie wielka i długa idylla. Dbaj o domowe i rodzinne układy (o siebie też) i bądź serdeczny nawet dla tych, którzy się chwilami denerwują. To warunki powodzenia. Znak: Byk unikaj Ryb. Dzień: piątek, liczba 8.

BYK
Nie spodziewałeś się nawet, że w trudnych chwilach ktos z kim często się sprzecza, łez o głupstawa, tak Ci będzie pomagał i okaże się taki serdeczny. To duży plus w waszych kontaktach. A co do innych spraw, trzeba okazać dużo cierpliwości w niektórych dolegliwościach. Nie wolno się ciągle martwić naprzód. Wiele jest godzin zmarnowanych na zamartwiania urojone. Weź to sobie do serca i bądź mądry. Wkrótce wiele spraw się wyjaśni, a Ty staraj się zachować humor. Przerwij święteczną dostojność do okoliczności i bądź optymistą. Znak: miły Panna unikaj Byka. Dzień: środa, liczba 8.

BLIŹNIĘTA
Młode Bliźnięta lubią zmianę otoczenia i dla nich podroże są często okazją do

bardzo interesujących obserwacji, porównań i refleksji. Nawet nie wiedzą, kiedy to im się przyda w pracy. I młodszy i starszy są wielkimi miłośnikami przyrody i jeśli nie chcesz im się narazić (a lepiej nie rob tego), dbaj o porządek. Bliźnięta cenią tylko ludzi z wyobraźnią i subtelnością. Tylko taka osoba może zdobyć ich serce. Znak: przychylny Wodnik unikaj Lwa. Dzień: sobota, liczba 9.

RAK
Zawsze Ci będzie do pisywać domowe szczęście i choć pracujesz z zapalem miłe sercu osoby i dom są dla Ciebie główną podniecią do pracy. Grudzień to dobry okres na przygotowanie się psychicznie dla tych, którzy mają zamiar w tym roku zacząć uprawiać sporty zimowe. Finanse nie niezłe, a sentymenty kwitną. Znak: miły Koziorożec unikaj Strzelca. Dzień: szczęśliwy, poniedziałek, liczba 2.

LEW
Ty taki zwykle zdecydowany, tym razem sam nie będziesz wiedział, co wybrać. Czy zostać w domu, gdzie w okresie świąt spodziewamy się różni bliźni i dalsi krewni i znajomi, czy jednak skorzystać z okazji i wyjechać. Trochę też będziesz się kierował swoim samopoczuciem, które ostatnio nie jest najlepsze. W sercu trochę tęsknoty za kims dalekim. Znak: sprzyjający Bliźnięta unikaj Wagi. Dzień: miły, środa, liczba 4.

PANNA
Trochę kłopotów z doprowadzeniem do perfekcji swego wygądu. Jeśli planu

jesz wyjazd w okresie świątecznym, konieczne pojedź przedtem do dentysty. Z pogodą będzie lepiej, ale nie licz na plusowe temperatury. W grudniu udane próby nauki jazdy na nartach. Możesz liczyć na Skorpiona jako na instruktora, nie tylko w sportach, jest ci zyczliwy i zyczy Ci jak najlepiej. Unikaj konfliktów z Baranem. Dzień: miły, środa, liczba 4.

WAGA
Jeśli masz jakieś uwagi do kogos najbliźszego sercu, postaraj się jak najprędzej przestać się martwić. Wszystko ułoży się pomyślnie, a Ty jak dotąd rozsądnie i spokojnie będziesz rozstrzygać, może nie najłatwiejsze, ale bardzo istotne sprawy dnia codziennego. Możesz też mieć niespodziewaną propozycję finansową, która pozwoli Ci na większy rozmach. Sprzyja Ci Skorpion unikaj Lwa. Dzień: miły, poniedziałek, liczba 5.

SKORPION
W kłopotach, które Cię czekają, pomogą Ci przyjaciele. Bądź dziesięć osrodkiem za interesowania w swoim otoczeniu. Ktos zwróci na Ciebie szczególną uwagę i oddarzy sympatią (a może czymś więcej). Twoje projekty, poprawienia w przyszłości budżetu, mogą nieoczekiwanie znaleźć korzystne okoliczności i rozwiązania. Po wrodzenia! Znak: sprzyjający Wodnik unikaj Ryb. Dzień: miły, sobota, liczba 6.

STRZELEC
Teraz warto byłoby skorzystać z wypowiedzenia i to naprawdę pełnego. Obmyśl to sobie dokładnie, bo koszty wyjazdu może okazać się nieprzekroczyć specjalnie kosztów świąt urządzanych w domu. Dla Twojego serca, jakas sympatyczna, sentymentalna znajomość, sprawy towarzyskie trochę kuleją,

nie bierz powodów, czujesz się trochę poza nawiasem. Znak: miły Baran unikaj Lwa. Dzień: wesoly wtorek, liczba 7.

KOZIOROZEC
Stanales na wysokości zadania wobec nieoczekiwanej sytuacji i choć zajęć masz wiele, potrafisz zdołać się na humor, a także obmyślać różne plany artystyczne. Pomagasz też komus, kto bardzo tego potrzebuje i choć czasem Cię to niecierpliwi, jednak daje pewną satysfakcję. Być może niebawem będziesz mógł więcej czasu poświęcić swoim zamiłowanym, a przede wszystkim uporządkować dom do końca. Finanse nie najgorsze. Znak: Byk unikaj Wodnika. Dzień: środa, liczba 3.

WODNIK
Dla Ciebie to okres różnych decyzji. Dla Wodników płci żeńskiej może to być okres romantyczny. Jakies spotkanie zrobi na was wielkie wrażenie i kto wie, czy się nie rozwinię w poważne uczucie. Pamiętaj jednak, że w otoczeniu masz także takich, którzy są krytyczni i uprzedzeni. Obserwuj ich. Do wody uczuć od bliskich osób. Znak: serdeczny Koziorożec unikaj konfliktów ze Strzelcem. Dzień: miły, poniedziałek, liczba 3.

RYBY
Należy Ci się po takiej pracy, jaką wykonałeś, solidny wypoczynek, ale Ty zawsze jeszcze widzisz wokół siebie wiele spraw, które wymagają Twego udziału. To świadczy o Twojej spostrzegawczości i energii. Nie przesadzaj jednak. Jeśli nie wezmiesz urlopu i nie odpocznesz w okresie świątecznym, to następne miesiące zimowe będą trudne, nie tylko pod względem zdrowotnym. Kończ z wolnych chwil i nie zabuduj przyjaciół.

FACHOWE EKSPERTYZY ASTROLOGICZNE

Po szczegółowe informacje pisz
P O Box 366 St "D", Toronto
M6P 3T9, dzwoni 519-578-1875

- Indywidualne horoskopy
- Wybór partnera
- Rozwiązania trudności życiowych i osobowościowych
- Nowa koncepcja w astrologii

Członek
International Society for Astrological
Research

Na Święta Bozego Narodzenia
OWOCE CYTRUSOWE
najlepiej wyslij przez

POLIMEX

PACZKI DO POLSKI

2053 Dundas St W, Toronto, Ont
M6R 1W8 Tel 537-7914

1575 Sismet Rd Umt 7, Mississauga, Ont
Tel 624-1965

Oficjalny przedstawiciel

- PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE
• OWOCE CYTRUSOWE • SAMOCHODY
• GOTOWKA DO RAK • LEKI • BONY
• KONTA

POLIMEX to najstarsza wyspecjalizowana firma
wysylkowa z Toronto Skorzystaj z jej uslug

ADVANCE REAL ESTATE LTD

Transakcji kupna i sprzedazy nieruchomosci
dokonasz latwo i w milej atmosferze korzystajac z fachowej obslugi

DO SPRZEDANIA

DANUTA KOTAPKI

Oakville (Lakeshore Winston Churchill Blvd) piętrowy wolnostojący luksusowy dom 9 pokoi 4 sypialnie 3 łazienki pięknie wykonany basen Kominek podwójny garaż centralna klimatyzacja Spokojna elegancka dzielnica Bardzo dobra okazja

Mississauga (Dundas Hurontario) murywany bungalow 3 sypialnie 2 łazienki Wykonczony basen z oddzielnym wejściem nadaje się do wynajęcia Garaż prywatny zajazd duża parcela Spo

kojna ulica Blisko szkoły

Mississauga (Cawtra Burnhamthorpe) wolnostojący murywany piętrowy prawie nowy dom 4 sypialnie 3 łazienki garaż prywatny zajazd

PO BLISZE INFORMACJE PROSZE DZWONIC
Biuro 534-9246 Dom 769-5394

UWAGA!

**OSOBY ZAPRASZAJĄCE KREWNYCH
Z POLSKI NA WIZYTĘ W KANADZIE**

**ZŁATWIAJĄC UBEZPIECZENIE CHOROBY DLA WIZYTATORA
W POLSKIM BIURZE PODRÓŻY SAVE-O-WAY, KOSZT
ZAPROSZENIA—POTRZEBNEGO DO UZYSKANIA PASZPORTU WYNIESIE WAS**

TYLKO:

\$10.00

Po bliźsze
informacje
proszę dzwonić
532-3042

331 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2M8

Szybko i sprawnie wysyłamy do Polski i na cały świat lekarstwa,
paczki morskie i lotnicze oraz pieniądze i artykuły domowe —
tanie przeloty do Polski czarterami „LOT”

**PACZKI
do
POLSKI**

Enterprises Ltd

121 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ont M6R-2K9

TEL 531-8786

UWAGA!

**WSZYSTKIE ZLECENIA NADANE
DO 10 GRUDNIA ZOSTANĄ
DOSTARCZONE NA ŚWIĘTA**

Paczki lotnicze (4 - 14 dni) już od 4 90 za kg

Nie pobieramy dodatkowych dopłat do naszych cen
na wysyłkę paczek LOTNICZYCH i MORSKICH.

Na życzenie odbieramy paczki z domu i pakujemy

Na życzenie wysyłamy nasz
nowy 1986-1987 katalog za-
wierający "Paczki do wyboru"

W tym roku oferujemy

- Pomarańcze, cytryny, grejpfruty, banany, kiwi, mandarynki, ananasy i kokosy (Klient może dowolnie zestawiać skład paczki owocowej)
- 115 pozycji atrakcyjnych i poszukiwanych w Kraju artykułów do wyboru (Klient może dowolnie wybrać zestaw zamawianej paczki łącząc takie artykuły jak kawa, rodzynki, słodczyce, świeże wędliny itp z artykułami odzieżowymi, gospodarczymi, technicznymi i kosmetycznymi)
- Paczki standardowe w zwiększonym wyborze
- Komputery i osprzęt komputerowy

Wszystko można załatwić listownie
lub telefonicznie (416) 531-8786

Pomoczą grono zadowolonych klientów
- skorzystaj z naszego skomputeryzowanego serwisu

PRZEZ WISŁĘ DO KRAJU

49 Roncesvalles Avenue
Toronto, Ontario M6R 2K5
Tel 534-9864

PACZKI DO POLSKI

- LOTNICZE dostawa do 3 tygodni
- MORSKIE dostawa do 3 miesięcy

OWOCE CYTRUSOWE,
ZYWNOSC, ARTYKUŁY GOSPODARCZE,
KWIATY, LEKARSTWA

Przedstawiciele w Burlington, Ont
BIG WIN CENTRE, 760 Brant Str.
**BOGDAN I STANISŁAWA
ADAMCZYK**
TEL. 639-7547

WISŁA PARCEL SERVICE SKŁADA
WSZYSTKIM SWOIM KLIENTOM
NAJSERDECZNIJSZE ZYCZENIA
ŚWIĄTECZNE

100 University Ave Suite 807
Toronto Ont Canada M5J 1V6
Telephone (416) 595-1244
Telex 06 22186-Pedersen W T

UNITY TRAVEL

OFERUJEMY PANSTWU
WYCIECZKI ŚWIĄTECZNE

DO POLSKI - o 11 grudnia - p 22 stycznia, przelot
STERLING AIRWAYS 729 00

DO KOPENHAGI - NA ZAKUPY ŚWIĄTECZNE i
wystawny DUNSKI LUNCH 699.00

o 11 grudnia - p 17 grudnia
w cenę wliczone przelot STERLING AIRWAYS,
HOTEL MAYFA (centrum), śniadanie dzienne,
LUNCH ŚWIĄTECZNY

DO KOPENHAGI - Delux Hotel Scandinavia -
NA BAL NOWOROCZNY 799 00

o 27 grudnia - p 02 stycznia
w cenę wliczone przelot TORONTO-KOPENHAGA
-TORONTO, zakwaterowanie w luksusowym hotelu
SCANDINAVIA (Centrum), śniadanie dzienne,
WYSTAWNA KOLACJA BAL SYLWESTROWY

ZAPRASZAMY, PROSIMY DZWONIC
PO REZERWACJE I INFORMACJE
Tel 595-1244 (Anna) 213 2 5

192 203

**FIRMA PRZEWOZOWA
JANOSIK**

Poleca swoje usługi w zakresie przewozu osob na linii
TORONTO - MIRABEL - TORONTO
jak również na Stefana Batorego
Telefon Toronto - 247-0817
UMIARKOWANE CENY, SPECJALNA ZNIŻKA
DLA RODZIN

210-220

MAX CARPET CLEANING
Czyszczenie dywanów i mebli tapicerskich
NAJNIZSZE CENY! PEŁNE GWARANCJE!
TEL 255-0350
(dzwonic najlepiej po 8 pm)

Alana's Flowers

290 The West Mall Etobicoke M9C 1C6
tel 626-6366

Artystycznie ułożone bukiety z kwiatów
na wszystkie okolicznosci

Kwiaty świeże na okazje weselne lub pogrzebowe,
sztuczne wienc cmentarne

Bezpośrednia dostawa na terenie miasta Toronto

Kwiaciarnia otwarta 7 dni w tygodniu
Karty kredytowe mile widziane

**PHOTO
GLINSKI**

Wszelkiego rodzaju
uslugi
fotograficzne

252-9934

PRZYJDŹ
Z TYM OGŁOSZENIEM
DOSTANIESZ 30%
ZNIŻKI

Parcel Service
HAMILTON
151 Queen St N, Suite 2501
L8R 2V7, Tel 522-2777

- Tanie ubezpieczenia dla wizytujących (od \$95 za 3 miesiące)
- Paczki morskie
- Paczki lotnicze
- Owoce cytrusowe i paczki świąteczne

Campanale

REAL ESTATE LTD, Realtor
KUPNO I SPRZEDAZ
wszelkiego rodzaju
nieruchomosci
na terenie Ottawy i okolic
Z JAN CHMIELA
1169 Bank St OTTAWA, ONT
TEL 236-5854, d 232-2501

SPORT

MŁODE, BIAŁE SZALEŃSTWO

Sezon narciarski rozpoczęty Najważniejszą imprezą jest Puchar Świata. Koniec listopada przyniosł pierwsze za wody narciarskie w Park City w USA. Panowie zaś wystartowali w Europie we włoskiej miejscowości Sestriere. Ale są to już drugie zawody narciarzy w Pucharze Świata w tym sezonie. Pierwsze odbyły się w połowie sierpnia w Las Leñas w Argentynie.

Na razie wiadomo, że obecni kierownicy komisji Pucharu Świata FIS wprowadzą dość znaczne zmiany. Ograniczona została liczba konkurencji rozgrywanych i zaliczanych do klasyfikacji. W minionym sezonie mężczyźni mieli 47 konkurencji a kobiety 40. Obecnie będzie ich odpowiednio 36 i 34. Do punktacji generalnej zaliczać się będą tylko 4 najlepsze wyniki w zjazdach, slalomach, slalomach gigantach, supergigantach a tylko 2 w kombinacji. Zresztą tyle ich tylko zmieściło się w kalendarzu.

Oczywiście w przeddzień ruszenia białej karuzeli w prasie fachowej całego świata pełno rozważań i prognoz. Wszyscy są zgodni, że w klasyfikacji generalnej mężczyźni walczyc będą o pierwszeństwo dwaj narciarze: **Marc Girardelli** i **Pirmin Zurbriggen**. Tak jest od trzech lat - tak powinno być i teraz. Szwajcar był gorą w sezonie 1983/1984 w dwóch następnych zaś Włoch Austriako Luksemburczyk. Niezwykle dramatyczną walkę stoczyli w ostatniej edycji pucharu. Wydawało się, że Zurbriggen po ciężkim upadku na trasie zjazdu w Val d'Isère nie będzie mógł zgrozić rywalowi a jednak odzyskał formę i zawzięcie finiszując doszedł nie ma Girardelli. Ostatni slalom w Bromont (Kanada) jeśli Girardelli nie zdobędzie żadnego punktu (nie znalazł się w czołowej trójce) a Szwajcar wygra wówczas zdobędzie Puchar Świata. Pierwszy przejazd nie wyjaśnił nic. Girardelli był piąty a Zurbriggen siódmy. Do drugiego przejazdu Luksemburczyk wystartował zgodnie z regulaminem jako pierwszy. Nie wytrzymał cisnienia i w połowie wyleciał z trasy. Szwajcar dostrzegł szansę i szanse może ale postanowił zrobić wszystko żeby to wykorzystać. Pojechał wspaniale, uzyskał najlepszy czas przejazdu ale wystarczyło mu to tylko do zajęcia trzeciego miejsca za Krizajem i Frommeltem. Do pełnego szczęścia zabrakło 0,45 sekundy.

To śmieszne i niesamowite - powiedział na mecie Zurbriggen. **Po walce trwającej od sierpnia do marca przegrałem puchar o niespełna pół sekundy!** Obaj superrywalowie przygotowali się do nadchodzącego sezonu bardzo starannie i bez przeszkód. Żadnych kontuzji, chorób, zmartwień. Sierpniowe zjazdy w Las Leñas (Argentyna) wykazały, że są w świetnej formie. Mistrz świata w tej konkurencji wygrał jeden zjazd a w drugim był szósty.

W konkurencji kobiet obronczynią Pucharu Świata jest Szwajcarka **Maria Walliser**. Wygrała ona poza tym klasyfikację specjalistyczną zjazdu i kombinacji. Jeśli w tym sezonie uzyska równie wysoką formę trudno będzie ją zdetrionizować. Najwięcej szans na to mają jej rodaczki **Erika Hesa** i **Vreni Schneider**. **Brigitte Oertli** ale największe chyba **Michela Figini**. Złota medalistka olimpijska i mistrzyni świata miała ostatni sezon zupełnie (jak na nią) nieudany. Wygrała tylko jedno zawody zajęła w końcowej klasyfikacji dopiero 6 miejsce a przecież przed rokiem była zdobywczynią Pucharu Świata!

- Musiałam coś z tym zrobić - powiedziała Figini. **- Zmieniłam więc narty Rossignol na Atomic**.

A co u Polaków? Największą nowością w polskim narciarstwie jest powołanie kadry narodowej zjazdowców. Zawodnikami są Andrzej Bielawa z Zakopanego i Janusz Wróbel z Bielska Białej. Jeśli zakwalifikują się oni do zawodów Pucharu Świata mają szansę przyjechać do Calgary na olimpiadę w 1988 roku. Trenerem narciarzy mężczyzn jest Tadeusz Kaim, kobiety zaś trenują Zygmunt Hólek i Andrzej Kozak. Sądząc z nazwisk nic się w składzie kadry trenerskiej nie zmieniło. W miejsce siostr Doroty i Małgorzaty Tlałek które znajdują się we Francji, gdzie wyszły za mąż za braci Mogore i reprezentują już barwy Francji, poja-

wiło się kilka młodych obiecujących zawodniczek. Są to Małgorzata Bachle da Szeliga, Małgorzata Mochyla i Bożena Trzebunia. Talentem ponoć nie ustępują Tlałkom. Wrocili też na trasy biegowe Józef Łuszczek, który trenuje wraz z Edwardem Budnym. Nie wiadomo jak mu się uda w tym roku i czy opanował krok lyżowy czy też nadal będzie biegał klasycznie. Sądząc z planów biegania wyłącznie w maratonie Łuszczek pozostanie przy swoim tradycyjnym sposobie biegania. Największe jednak nadzieje polskiego narciarstwa związane są z Hanną Bachledą, córką Andrzeja Bachledy, najsłynniejszego polskiego narciarza, który aktualnie przebywa we Francji, gdzie trenuje tamtejszych reprezentacyjnych juniorów. We Francji przebywa także Ryszard Cwikło, córka Andrzeja Bachledy. Hanna zdobyła mistrzostwo Francji juniorów i według woli ojca ma reprezentować na arenie międzynarodowej barwy Polski a nie Francji.

Alus Bachle da gościł też u siebie Andrzeja Bielawę organizując mu treningi. Innymi juniorami z Polski mają być jego brat Jan Bachle da także mieszkający we Francji, ale w Polskim Związ-

ku Narciarskim uznano, iż bez papierka trenerskiego młodszy Bachle da Polakow we Francji trenować nie będzie.

Niemczak zdyskwalifikowany

Dyskwalifikacja polskiego biegacza Antoniego Niemczaka, który w słynnym maratonie w Nowym Jorku zajął 2 miejsce, wzbudziła w Polsce duże rozżalenie. Sprawa Niemczaka zbiegła się akurat z dyskwalifikacją pięciu czołowych pięcioboistów nowoczesnych za używanie środków dopingujących podczas mistrzostw świata. Okazuje się, iż doping wdarł się do polskiego sportu tylnymi drzwiami i używanie środków wzmacniających odbywa się poza kontrolą lekarzy. Wkrótce może zaistnieć taka sytuacja, iż zajęcie czołowego miejsca w jakiejś imprezie sportowej będzie dla zawodników z Polski ryzykowne, bo sami nie wiedzą, czy to co brali wyjdzie na jaw czy nie. Lepiej więc się nie narażać i zajmować w imprezach bezpieczne lokaty. Wracając do Niemczaka, należnej nagrody 20 tysięcy dolarów USA nie otrzymał. Miał ją dostać dopiero po kontroli antydopingowej a ponieważ ta dała wynik pozytywny wypłatę wstrzymano.

Ostatnio Niemczak przebywał na Hawajach, gdzie szykował się do czternastego z kolei tradycyjnego maratonu w Honolulu. Na czyj koszt był tam Niemczak nie wiadomo. Na pewno jednak na koszt Polskiego Związku Lekkiej Atletyki. Czy Niemczak wystartował w imprezie, też nie wiadomo. Jeśli nawet tak, to nie zajął miejsca w pierwszej czwórce. Maraton w Honolulu wygrał Kenijczyk Ibrahim Hussein przed Tanzanijczykami Nyambui Shahanga i Bayi. Wszyscy ci zawodnicy są aktualnie rezydentami USA. Co będzie dalej z Niemczakiem, też nie wiadomo. Grozi mu dyskwalifikacja ze strony światowych władz lekkoatletyki IAAF. Jeśli ją otrzyma, ma prawo się odwołać od tej decyzji. Niemczak tłumaczy się, iż przy usuwaniu zęba dostał krwotoku i lekarz dał mu środek wzmacniający. Jaki był to środek, Niemczak nie wie. Organizatorzy biegu czekali na oświadczenie lekarza, który wykonywał zabieg. Faktem jednak jest, iż w organizmie jego odkryto nandrolinę, która należy do grupy sterydów

anabolicznych i służy zwalczaniu stanów wycieńczenia. Przedstawiciele klubu nowojorskiego New York Road Runners, którzy gościli przed nowojorskim maratonem Niemczaka u siebie, są skłonni wierzyć, iż w całej sprawie zaszedł nieszczęśliwy zbieg okoliczności. Nie brak jednak głosów, iż Niemczak wiedział, co bierze. Przy tak częstym ilości startów w maratonie, miał świadomość, na co naraża swój organizm dla tego sięgnął po nandrolinę.

Zobaczmy, jak sprawa potoczy się dalej, ale swój skutek w środowisku sportowym w kraju będzie miała. Zwiększone zostaną kontrole antydopingowe i być może powstanie placówka medyczna, która będzie pomagać sportowcom, tak jak dzieje się to w innych krajach. Z interesującą propozycją wystąpił dziennikarz Krzysztof Bazyłow, dzięki któremu liga piłkarska w Polsce ma w tym roku nowatorski regulamin punktowy. Tym razem Bazyłow proponuje, co dla zazywających doping.

I tu potrzebny jest nowy przepis. Zabrzmiało to bardzo pompatycznie, ale przecież sportowcy są naszymi ambasadorami. Mogą przegrać, nie mają natomiast prawa oszukiwać. Nie myślę tu o dyskwalifikacjach krajowych, lecz o kieszonkach. Jeśli na kogoś łożą się grube pieniądze (niekoniecznie złotówki), to ten ktoś musi wywiązać się ze swych zobowiązań. Rekordziści świata pobierają, ale nie muszą, lecz w przypadku stwierdzenia dopingowego, zwrotki pobrane przez siebie, nienależne świadczenia. Może wówczas będzie mniej komunikatów o nieświadomych zacyciu niewinnego leku.

Ostatnia niedziela przyniosła zwycięstwo kolejnego polskiego maratonu, czyli Andrzeja Ryszewskiego, który zwyciężył w Nowym Jorku w maratonie Sri Chin Moy. Myślę, iż tym razem obejdzie się bez komplikacji.

SKRZYDŁOWY

Z OSTATNIEJ CHWILI

Antoni Niemczak został zdyskwalifikowany przez IAAF na okres 18 miesięcy.

Hanna Bachle da, lat szesnastu, zdobyła już mistrzostwo Francji juniorów, ale ojciec chciałby, aby reprezentowała barwy Polski.

WIADOMOŚCI

* W Assen (Holandia) odbyły się zawody w Pucharze Świata w lyżwiarstwie szybkim. Niezłe wypadła Polka Erwina Rys Ferenc, która zajęła trzecie miejsce w biegach na 500 i 1000 metrów.

* W Thunder Bay odbyły się zawody w skokach narciarskich zaliczane do Pucharu Świata. Zwyciężył Matti Nykänen z Finlandii, za skoki długości 124,5 i 119,5 metra.

* W Madison Square Garden rozgrywane jest turniej tenisowy Masters. W grach półfinałowych Lendl (Czechosłowacja) pokonał Wilandera (Szwecja) 6:4, 6:2 oraz Becker (RFN) zwyciężył Edberga 6:4, 6:4. W grze finałowej zmierzyli się więc Becker z Lendlem.

* W Australii odbywają się wycieczki jachtowe w ramach zawodów America's Cup. Jacht kanadyjski Canada II nie zakwalifikował się do półfinałów zawodów.

* Triumfotorem XXVII Challengeu USA za rok 1986 został mistrz Polski wagi średniej brązowy medalista mistrzostw świata w Reno (USA) Henryk PETRICH ze stołecznej Legii, zdobywając po raz trzeci w swej ringowej karierze tradycyjną nagrodę redakcji w postaci Złotych Rękawic. Dwa następni w klasyfikacji pięściarzy: Stanisław Łakomicz (Gwardia Warszawska) i Tomasz Nowak (Legia Warszawska) wywalczyli Srebrne Rękawice.

* Młodzieżowa reprezentacja Polski w piłce nożnej przebywa w Kalkucie (Indie), gdzie bierze udział w międzynarodowym turnieju, który potrwa do 20 grudnia.

PODSŁUCHANE PODSŁUCHANE

Nowym prezesem Polskiego Związku Piłki Nożnej wybrano piłkarza Zbigniewa Jablonskiego, dotychczasowego wiceprezesa PZPN. Zastąpił on na tym stanowisku Edwarda Brzostowskiego, który nowość w tej funkcji zrezygnował. Piłkarz Zbigniew Jablonski był dotychczas prezesem klubów gwardyjskich Wisły Kraków (w okresie jej największej powojennej świetności) oraz Gwardii Warszawa. Panuje opinia, iż nie jest to prezes przyniesiony w teczkę i

niektórzy dziennikarze w prasie sportowej wiążą z nim nadzieje. Oto cytat z Przeglądu Sportowego: pióra Jerzego Zmarzlika.

Sternika, który ustąpił, wymienił działacza, dobrze znanego polskiemu sportowi, a przede wszystkim piłkarskiemu światowi. Przecież przeszedł mi strzów kraj, rozruszał futbol pod Wawelem, a we władzach PZPN sprawował odpowiedzialne funkcje. Jest to człowiek, który w szatni wahał potęgi, karzy przeprowadzał z nimi tysiące nie zawsze przyjemnych rozmów. O to właśnie chodzi! Taki prezes nie zdejście z boiska przed regulaminowym upływem czasu.

Dariusza Dziekanowskiego zwykle uważa się za futbolową gwiazdę. Trzeba przyznać, iż zapowiadał się on świetnie jako nastolatek. Ciekawe jednak, iż piłkarze, którzy występowali na krajowych boiskach w latach siedemdziesiątych, bardzo wstrzemięźliwie wypowiadają się na temat jego umiejętności. Ostatnio na łamach Gazety Poznańskiej zabrał głos Teodor Napierała, były kapitan poznańskiego Lecha.

Trudno w tej chwili ocenić, czy Dziekanowski posiadał wyjątkowy talent i nie potrafił go rozwinąć, czy też został przeceniony. Osobście skłamałem się ku tej drugiej wersji. Nasz reprezentacyjny (mięty) napastnik w moim odczuciu nigdy nie potwierdził wysokiej klasy. Jeden strzał w meczu z Włochami, to za mało, aby podbić świat. Także kilka udanych ligowych spotkań, pozwalał aspirować najwyżej do miana lokalnej gwiazdy.

Dla fachowców nie podlega dyskusji, iż Dziekanowski jest mocno przereklamowany. Analizując jego czysto piłkarskie umiejętności, łatwo zauważyć słabą szybkość tego piłkarza, małą zwrotność, ubogą repertuar zwozów, przeciętną technikę, brak przebojowości. Dlaczego więc mimo to nadal jest faworyzowany przez kolejnych trenerów? Odpowiedź jest stosunkowo prosta: Trener, też człowiek i ulega zbiorowej sugestii. Poza tym w futbolu potrzebne są gwiazdy indywidualności. Gdy ich brakuje, tworzy się na ich namiastki.

Piłkarz Dziekanowski jest taką namiastką gwiazdy. Gdy ona wreszcie się pojawi, Dziekanowski odzyska właściwe wymiary Futbolisty średniaka.

Trudno obecnie odmówić Napierałemu racji. Może jednak przyjdzie czas, iż Dziekanowski obudzi i zacznie grać światowy futbol. Maradona na swoje dni też długo czekał.

Trener reprezentacji Polski w piłce nożnej Wojciech Łazarek ujawnił wysokość swojej pensji. Miesięczne jego pobory wynoszą 29 000 złotych. Łazarek nie ujawnił wysokości premii, jakie będzie otrzymywał np. za wygrane bądź zremisowane mecze reprezentacji Polski w eliminacjach mistrzostw Europy. Dla orientacji, można przypomnieć, iż jak głosiła fama, uprzedni trener reprezentacji Antoni Piechniczek za każdy punkt zdobyty przez drużynę podczas mistrzostw świata w Meksyku miał otrzymać 600 000 złotych (oficjalnie ta suma nigdy nie została potwierdzona). Tymczasem Sportowiec ujawnił sumy transferowe polskich piłkarzy, którzy w tym roku zasilili Bundesligę (RFN) oraz ligi w innych krajach.

Za Smolarką wyartogowano sumę 750 tys. marek RFN oraz sprzęt sportowy (dla PZPN za sumę 40 tys. marek dla Widzewa za 60 tys.) ponadto dwa urządzenia ksero. Za krola strzelców ostatnich rozgrywek ligowych Andrzeja Zgutczyńskiego udało się uzyskać 160 tys. dolarów oraz sprzęt wideo dla COS i sprzęt piłkarski dla PZPN i Gornika. Andrzeja Buncola odstąpiłmy za 700 tys. marek Roma na Wojcieckiego za 400 tys. a Mirosława Okonskiego za 350 tys. We wszystkich kontraktach jest mowa o sprzęcie i wyjazdowym meczu towarzyskim polskiej drużyny. Dla porównania, za czołowego piłkarza ręcznego Zbigniewa Tłuczynskiego klub VfL Fredenbergh zapłacił 35 tys. marek.

To samo czasopismo podaje także, iż w roku ubiegłym za granicę wystąpiło 241 sportowców polskich z czego 60 w RFN. 39 we Francji, zaś reszta w innych, dziewiętnastu krajach.

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL Addison on Bay Limited

PREZENTUJE
**WIELKĄ
WYPRZEDAŻ
SAMOCHODÓW**

przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu

● Szeroki wybór nowych i używanych samochodów ● Nowe samochody '86 posiadają 3-letnią gwarancję lub 60 tys km power i train, jak również 5-letnią gwarancję korozyjną ● Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję

PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż, pożyczkę Polecam tanie ubezpieczenia uwzględniające zagraniczne prawo jazdy Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako "SENIOR MASTER SALESMAN" Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u PENKA

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757 podając nazwisko i numer telefonu

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College Str.)

ELŻBIETA (ELIZABETH) KORZYCKA

PRZEDSTAWICIEL
COOKSVILLE DODGE
CHRYSLER

290 DUNDAS ST E Miss

(pomiędzy Cawthra i # 10)
TEL bus (416) 279-3031
Res 625-1961

ZNIZKA PIENIĘŻNA do \$ 3000

na wybrane modele Olbrzymi wybór

"PICKUP TRUCKS" i "VANOW"

Model 1987 - rodzinny samochód Shadow

● Nowe samochody mają gwarancję na 5 lat lub 80 tys km

UREK PHOTOGRAPHY

proponuje

PIĘKNE KARTY ŚWIĄTECZNE
IMIENINOWE I URODZINOWE
DO NABYCIA

Toronto

● Cepelia 139 Roncesvalles Ave

● Pharmakon Pharmacy

313 Roncesvalles Ave

● Solarski Pharmacy

Winnipeg

● Cracovia Trading Co., 217 Selkirk -

● U Producenta J Pawlaka

(416) 244-8903

POLECAM USŁUGI FOTOGRAFICZNE

T & R

HOUSE RENOVATION

40 High Park Ave # 2001
TEL (416) 769-3896

Renowacje malowanie tapetowanie

reperacje i modernizacja piwnic

i strychów oraz inne prace renowacyjne

Prosim

**TOM KOWALSKI
i ROMAN MIRSKI**

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE TORONTO
CREDIT UNION LTD
2150 BLOOR ST W

(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL. 762-9523

CODZIENNIE od 12 do 2:30 po poł. i od 7:30 do 9 wiecz
WTORKI tylko od 12 do 2:30 po poł.
oraz SOBOTY od 10 do 12:30

Konta depozytowe	5 1/2 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe	5 %	rocznie
(minimalny depozyt \$5 000 oprocentowane na każdy dzień depozytu)		
3-miesięczne certyfikaty	7 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty	7 %	rocznie
1-letnie certyfikaty	7 1/2 %	rocznie
3-letnie certyfikaty	8 %	rocznie
3-letnie certyfikaty (non-redeemable)	9 %	rocznie

RRSP	7 %	rocznie
Pozyczki personalne	13 %	rocznie
Pozyczki hipoteczne	11 %	rocznie
(\$50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)	13 1/2 %	rocznie

Line of credit

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

EUREKA

Szafki kuchenne, importowane z Polski, drzwi i szuflady z litego drewna sosnowego 11 różnych szafek ok 30 stop, cena \$ 1147
Toronto, 5178 Dundas W.,
TEL 233-9211

213 224

COMPUTERIZED ACCOUNTING BOOKKEEPING INCOME TAX SERVICES

ANDRZEJ SZCZERBA
TEL 762-5891

Fachowo i solidnie

księgowosc i rachunkowosc dla małych przedsiębiorstw
wypelnianie formularzy do Income Tax

217 239

SAMOTNY kulturalny domator lat 37 pozna pania w celu towarzysko matry monialnym Oferty wraz z nr telefonu na adres Echa Tygodnia

KAWALER lat 39, 179 cm wzrostu wykształcenie uniwersyteckie ustabilizowany i pracujący, pragnie poznać pannę w wieku 25-32 lat, o dobrej prezencji i dużej kulturze osobistej Zdjęcie mile widziane

212 214

"PANI JADWIGA" - POLSKI PROGRAM RADIOWY

Nadawany w każdą sobotę od godz 1:00 do 2:00 pp ze stacji CHWO 1250 w Oakville

Program muzyki i piosenki i słowa polskiego z uwzględnieniem Kobiet w ognisku domowym Telefon 691 8789

Program telewizyjny TELE-POLONICA w Montrealu i okolicy

kanal 24

CF CABLE TV niedziela 18:00 sroda 11:00 sobota 21:30

VIDEOTRON niedziela 17:30 wtorek 10:30 i 24:00 sroda 18:30

Korespondencja na adres STEP, 375 Claremont, Westmount Que H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY

Niedziele od godz 6 do 7 wiecz CKWR fala FM 98.7 Kitchener Koncert zyczeń polskie piosenki i prelekcja ks Korneliana Jan Zuk Kitchener (519) 579 3615

POLSKA FALA

Soboty od 2:4 po poł CFMB Radio Montreal 35 York St Westmount Montreal Que H3Z 2Z5 Tel (514) 483 2362

"BIAŁY ORZEŁ"

Niedziele od godz 5:30 - 6:30 wiecz Na fali 620 AM CFCL Timmins Paweł Rycaj 340 Ross E Tel (705) 264 8765

POLISH HOUR

Niedziele 8 rano na fali CISD FM fala 94 Polski program radiowy w Thunder Bay

KORPANTY'S POLONIA

Od poniedziałku do piątku włącznie od godz 12 po poł Fala 1270 Buffalo Tel 892 4267

PROGRAM RADIOWY "POLONIA" w EDMONTON

Na stacji CJSR FM STEREO 88.5 Wiadomości tygodniowe kronika religijna pogadanka medyczna zgadula muzyczna z nagrodami w niedzielę od godz 17:30 do 19

Adres 10858 97 St Edmonton T5H 2M5

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER

Niedziele od godz 2:30 do 3:30 CJVB fala 1470 Wiadomości z Polski Kanady i świata komentarze wywiady ogłoszenia i komunikaty polonijne koncert zyczeń oraz ogłoszenia handlowe Jerzy Kusmider P O Box 58262 Stan "L" Vancouver B C V2P 6E3 Tel (604) 327 6892

PROGRAM TELEWIZYJNY "POLONIA REVIEW"

Srody - 8:30 pm, czwartki - 9:30 pm, soboty - 2:00 pm W dzielnicy Parkdale srody 7 wiecz piątki 9:30 i soboty 3:30 Jest programem telewizyjnym Polonii przedstawiającym wiadomości z Polski ciekawych ludzi informacje o ważnych dotyczących Polonii sprawach

PROGRAM RADIOWY

"ECHO OJCZYZNY"

Od poniedziałku do piątku na fali CHIN FM 100 w godz od 10:30 do 11:30 rano Program prowadzi KAROLINA KĘSIK W programie koncert zyczeń, wiadomości polonijne i z Polski interesujące wywiady, komentarze, muzyka dla wszystkich 637 College St, Toronto, Ont M6G 1B6, tel 531-9991, dom 247-9755

sw. Stanisława i sw. Kazimierza

CREDIT UNION

KONTA DZIENNE (DAILY INTEREST ACCOUNT)

Interesujące dla operujących pieniędzmi na bieżąco

- Procent kalkulowany dziennie
- Płacony z koncem miesiąca
- Korzystna stopa procentowa
- Dla emerytów w ramach programu 60+ o 0.5 % wyższa stopa procentowa

PYTAJ O KONTA DZIENNE WE WSZYSTKICH ODDZIAŁACH TWOJEJ CREDIT UNION

220 Roncesvalles Ave
tel 537 2181

12 Denison Ave
tel 863-0996

2987 Bloor Str W
tel 236-1225

4260 Cawthra Rd
tel 848-4303

KLARA MAGILL

113 Roncesvalles Ave
TORONTO, Ont M6R 2K9
Bus tel 537-6450

BIURO MIĘDZYNARODOWE SAMOTNYCH

Samotność jest przykra Pozwólcie Panie i Panowie abymy mogli być waszą pomocą w odnalezieniu tego Szczęścia

207 219

SUNSHINE

Samotność, potrzeba kogoś bliskiego, brak czasu! Wiele pan i panów jest w podobnej sytuacji Pozwól sobie pomoc w znalezieniu szczęścia, składając ofertę w naszym biurze Piszcie po najnowszy fotokatalog (ponad 200 ofert głównie z Polski, również z Kanady i Angli) oraz informator załączając dolarów 3 Adres Box 339 Station D, Scarborough, Ont M1R 5B8

<p>ONTARIO BREAD Co.Ltd. 178 Ossington Ave Toronto TEL 532 - 4929 NAJPOPULARNIEJSZY PYSZNY SWIEZY CHLEB DO NABYCIA W NAJLEPSZYCH SKLEPACH W TORONTO I W ONTARIO Nowy punkt sprzedazy Eden bridge italian bakery EDEN BRIDGE PLAZA 25 Fontenay Crt</p>	<p>AB VIDEO - LUX Profesjonalne video, ceny amatorskie, wszystkie okazje i systemy Rowniez Insurance Claims, koncowy montaz w studio Efekty Powitania z lotniska \$ 26 Wesela od \$ 200 TEL (416) 278 - 5684 Spoza Toronto do 250 km</p>	<p>QUALITY AUTO SERVICE BODY SHOP WOJTEK GRABOWSKI Blacharstwo lakiernictwo i wszelkie naprawy samochodow SZYBKO SOLIDNIE Zabezpieczenie antykorozyjne 931 A Weston Rd (kolo Black Creek) TEL 763 - 2618 warsztat 249 - 9791 dom Czynny rowniez w sobote</p>	<p>SAVE-O-WAY BIURO PODROZY I PACZKI DO POLSKI Po rezerwacji i informacji prosze dzwonic (416) 532 - 3042, 532-3794 OVERSEAS SERVICES 331 Roncesvalles Ave, Toronto</p>
<p>THE FUTURE BAKERY NAJLEPSZY W MIESCIE SWIEZY CHLEB Dostarczamy do sklepow i domow 739 Queen St W - Toronto, Ont TEL. 368 - 4235</p>	<p>OPIEKA NAD GROBAMI W POLSCE Odzyskasz spokoj, powierzajac nam, za niewielka oplata, opieke nad grobem swoich bliskich w Polsce Informacje 762 - 0591</p>	<p>ROWLAND MERCURY FORD POZYCZKA 9 9 % KLIMATYZACJA BEZPLATNA w niektórych modelach samochodow Dalsze informacje TERESA BEDNAREK Toronto, 1800 O'Connor Dr TEL 759 - 4422</p>	<p>MIRAPOL Air Transit Co TORONTO - MONTREAL - TORONTO Kazdego wtorku i piatku Superluksusowy minibus Rezerwacje odlotow, pomoc w odprawie bagazy Sezonowa obnizka kosztow TELEFONUJ Tadeusz 275-7747 i 239-9411</p>
<p>HUMBERVIEW INSURANCE 337 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531 - 4647 Ubezpieczenia chorobowe dla odwiedzajacych Kanade</p>	<p>APPLIANCE CLINIC CO oferuje naprawe lodowek pralek su szarek piecow elektrycznych i automa tycznych zmywarek do naczyn • Zniżka dla rencistów • Gwarancja na 1 rok • Obsługa 7 dni w tygodniu • Dzwonic całą dobę TEL TORONTO 261 - 7619 Kupuje i sprzedaje w/w sprzęt używany</p>	<p>CANADA'S LARGEST FORD CAR DEALER TOTAL FORD • Duży wybór używanych samochodow • Dogodne pożyczki • Samochody dostawcze i mikrobusy • Otwarte w każdą sobotę oraz dwie niedziele w miesiącu • Specjalne ogłoszenia w Toronto Star DALSZE INFORMACJE ROMAN GORSKI TEL (416) 781 - 5531 2401 DUFFERIN STREET (100 m na północ od Eglinton)</p>	<p> dermatone ZAKŁAD KOSMETYCZNY • Pielęgnacja twarzy rąk i stóp • Usuwanie zbędnego owłosienia • Specjalistyczna aparatura • Jakosciowe kosmetyki • Wizyty prosimy zamawiac telefonicznie 2198 Bloor St W TEL 766 - 1867</p>
<p>TANIO, TANIEJ, NAJTANIEJ! KOMIS - CHANCE TEL 533 - 0751 305 Roncesvalles Ave, Toronto, ONT M6R 2M6 Szansa kupna i sprzedazy nowej lub uzywanej odziezy dla kazdego Wysylamy paczki do Polski odziewowe, owocowe i inne Gwarantowane doręczenie DUZA OSZCZĘDNOŚĆ Towary u nas zakupione i wyslane przez nas do kraju bez podatku prowincjonalnego!</p>	<p>Superior Sausage Co. 1004 DUNDAS St W TEL 531 - 8422 KONKURENCYJNE CENY! WĘDZONE NA MIEJSCU SŁYNNIE NA CAŁE TORONTO I ONTARIO POLSKIE KIEŁBASY Szynki kabanosy wędliny mięsa rozne delikatesy</p>	<p>CARCARE Co Gasoline Service Station Fachowa pomoc we wszelkich sprawach związanych z problemami samochodowymi 560 Evans Ave (rejon 427 i Browns Lins) TEL 255 - 3245</p>	<p>STRANDS HAIR UNISEX BRAMPTON ZAPRASZAMY wszystkich do nowo otwartego Salonu Fryzjerskiego Grazyny KMIĘCIK, która posiada 10-letnią praktykę w Polsce i 5-letnią w Kanadzie W listopadzie oferujemy ZNIZKĘ 50% na trwałą, oraz 30% na kolor i pasemka Wszystkie ceny bardzo dostępne 78 Queen Str West, Brampton TEL 457 - 3299</p>
<p>COPERNICUS MEAT PRODUCTS 79 Roncesvalles Ave TEL 536 - 4054 Posiadamy swieze mięso wykrojone na zyczenie Szynki boczki balerony kiełbasy na sposob polski oraz wiele innych wędlin i delikatesow ogorki kiszone kapustę z beczki sledge pierogi T S PAKULSKI</p>	<p>M-C DAIRY co.Ltd. PRODUCTS Dostarczamy wszystkie znane produkty mleczone do kazdego sklepu w Toronto Wyrabiamy kwasną śmietanę jogourt fuslanke sery biale i topione ŻĄDAMIE NASZYCH WYROBOW W SWOICH SKLEPACH Godziny otwarcia 7 00 do 4 00 212 Mavety St Tel 766-6711</p>	<p>ROCKWOOD DELICATESSEN 4141 Dixie Rd, TEL 624 - 1244 Nowo otwarty sklep delikatesowy w Mississauga na Rockwood Mall pomiędzy Beaver Lumber & beer store Posiadamy wysmienite polskie i europejskie wędliny i wyroby delikatesowe oraz polskie gazety</p>	<p>SAFETY AUTO REPAIRS WIESLAW SOKOLOWSKI 3005 Bloor St w, Etobicoke TEL 231 - 6996 Swiadcymy uslugi w zakresie mechaniki samochodowej wszystkich marek oraz wydajemy zawiadzenia potrzebne do rejestracji samochodow SZYBKO I SOLIDNIE</p>
<p>KARL'S BUTCHER & GROCERY Wlasciciel Karol Jarzabek Posiadamy na skladzie zawsze swieze miesa, wędliny własnego wyrobu smaczne i swieze oraz importowane z Polski i Europy artykuły spozywcze 105 Roncesvalle Ave Toronto TEL 531 - 1622</p>	<p>FINE PIANO SERVICE Strojenie pianin i fortepianow, strojenia koncertowe, wszelkie naprawy Zgłoszenia przyjmujemy w jezykach polskim, angielskim, niemieckim Toronto, TEL 249 - 8628</p>	<p>BISTRO Jedna z najlepszych malych restauracji w Toronto (wg gazety Toronto Sun) • Europejska atmosfera • Znakomite miejsce na spotkanie • Cos na zab 2390 Bloor West Toronto, Ont M6S 1P5 TEL (416) 767-0848</p>	<p>QUALITY SAUSAGE Meat Production Ltd 78 Six Point Rd, Etobicoke Ontario M8Z 2X2 TEL 239 - 1281 Nowo otwarta wytwornia wędlin oferuje po najniższych hurtowych cenach wyroby wędliniarskie i swieze miesa</p>
<p>jolanta interiors poleca • konsultacje w urzadzaniu wnetrz • modne zaslonki pozorne i ponowne blindy • wyposażenie nowoczesnej kuchni i łazienek • srebrna biżuteria • europejskie oswietlenia wnetrz • pełny asortyment zabawek firmy BRIO LITTLE TIKES i AMBI • szeroki asortyment importowanych prezentow 2368 Bloor St West Toronto Ont M6S1P5 Tel 762 9638 762 9880</p>	<p> KURSY American social dancing AMERYKANSKI TANIEC TOWARZYSKI walce, tango, foxtroty, rumbly, cha-cha, samby, swing Informacje i rejestracja (416) 782 - 9776 Młodzież i dorosli</p>	<p>HOMETARIO REAL ESTATE LTD & INSURANCE BROKERS Ltd • KUPNO I SPRZEDAŻ NIERUCHOMOSCI WSZELKIEGO RODZAJU • UBEZPIECZENIA NA SAMOCHODY — OD OGNIA — KRA—DZIEŻY I INNE 171 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531 - 3506</p>	<p> BLOOR ST W 78 SIX POINT RD ISLINGTON THE QUEENSWAY SKLEP OTWARTY czwartki i piatki od 8 rano do 7 00 wiecz w soboty od 8 00 rano do 5 00 po poł</p>
<p>ONTARIO MEAT PRODUCTS LTD. 783 Queen St W TEL 364-7720 157 Roncesvalles Ave TEL 535 - 4648 NAJWYŻSZA JAKOSC' KONKURENCYJNE CENY! Swieze mieso sery pieczywo w bogatym wyborze Europejskie wyroby delikatesowe DOSTARCZAMY DO DOMOW NA SPECJALNE OKAZJE WEDLUG CEN HURTOWYCH</p>	<p>ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY ANKA & PETER 2374 Bloor Str W Toronto TEL 769 - 4488 Zdjęcia i portrety na rozne okazje</p>	<p>PRZEPROWADZKI BLISKIE I DALEKIE oraz wszelkie przewozy towarow Umarkowane ceny Solidna i szybka obsługa TORONTO, Tel 691-3161 JANUSZ 151 176</p>	<p>JOHN CZECHOWSKI UNIQUE SAUSAGE BOUTIQUE 650 The Queensway, Toronto TEL (416) 252 - 4567 Najwyższej jakosci wyroby delikatesowe - wędliniarskie własnej produkcji - wyroby mięsne oraz swieze mieso pierwszej klasy, 7 gatunkow pierogow własnej produkcji 208 217</p>
<p>euro-AMERICAN ELECTRICIAN INC Instalacje elektryczne Residential, Commercial Industrial Tel (514) 334-2966</p>	<p>• zaproszenia dla krewnych z kraju • oficjalny przedstawiciel PKO • przeloty czarterowe i indywidualne do wszystkich krajow swiata • formalnosci paszportowe, wizowe, legalizacje • ubezpieczenia dla przybywajacych z wizyta - 3 miesiace \$ 95 00 • tłumaczenia i akty notarialne Proszę zgłaszac sie do naszej fachowej zalogi EMDRESS TRAVEL AGENCY Ltd 185 Roncesvalles Ave, TORONTO, ONT M6R 2L5 (naprzeciw Credit Union) TEL 536 - 3554</p>	<p>RENEWAL Construction and Renovation Instalacje elektryczne renowacje lazienek, kuchni wykładziny kafelki, wykarczanie piwnic Bezpłatna wycena TEL 249-5212 lub 742-1302</p>	<p>INTERNATIONAL VIDEO SERVICE oferuje obsluge video w systemie amerykanskim na terenie Polski Nagrywanie wszelkiego rodzaju spotkan i uroczystosci itp od 495 Odtwarzanie video kaset we wskazanych miejscach w kraju od 295 Swiateczne video-listy i zyczenia jedno i dwu stronnie oraz wszelkie inne zlecenia Informacje 416 - 769 - 4366, 24 godz OBSLUGUJEMY CALA KANADE I USA VISA — MASTER CHARGE</p> <p>POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA POSIADA słowniki francuskie angielskie techniczne i inne książki do nauki jezykow kulinarne młodzieżowe bajki, religijne karty swiateczne MONTREAL, P Q P Box - 647 N D G H4A 3R1 Canada TEI (514) 489 - 0396</p>